

Bruselj, 14. junij 2018
(OR. en)

10148/18

**Medinstitucionalna zadeva:
2018/0243 (COD)**

CADREFIN 108	COLAC 43
FIN 471	COAFR 165
POLGEN 95	COASI 153
CODEC 1071	RELEX 556
ACP 53	ECOFIN 626
COEST 122	ASIM 74
MAMA 101	ATO 38
DEVGEN 100	PE 83

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	14. junij 2018
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2018) 460 final
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje

V prilogi vam pošiljamo dokument COM(2018) 460 final.

Priloga: COM(2018) 460 final

Bruselj, 14.6.2018
COM(2018) 460 final

2018/0243 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje

{SEC(2018) 310 final} - {SWD(2018) 337 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi in cilji

Ta predlog je nastal v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, kot je navedeno v sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu in Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Sodoben proračun za Unijo, ki varuje, opolnomoča in ščiti – Večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027“¹. Sporočilo določa glavne prednostne naloge in skupni proračunski okvir za programe EU za zunanje delovanje v okviru razdelka „sosedstvo in svet“, vključno z vzpostavitvijo instrumenta za sosodstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje.

Splošni cilj instrumenta za sosodstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje je podpirati in spodbujati vrednote in interese Unije po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela njenega zunanjega delovanja iz člena 3(5) ter členov 8 in 21 Pogodbe o Evropski uniji.

V preteklih letih so se povečali izzivi, ki jih bo treba reševati z zunanjim delovanjem. Po svetu narašča nestabilnost, ki jo je povzročilo več kriz v sosodstvu EU in drugod. K tej novi resničnosti sodijo konflikti, terorizem, gospodarske neenakosti in naraščajoči migracijski pritiski, svoje pa prispevajo še rast prebivalstva, podnebne spremembe in degradacija okolja. Čeprav je revščine v svetovnem merilu manj, je število ljudi, ki živi v revščini, še naprej velik problem, tudi v gospodarstvih v vzponu. Kljub temu da so nekateri partnerji znatno napredovali, so drugi še vedno ukleščeni v nestabilnih razmerah.

V večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 je pod razdelkom „Evropa v svetu“ več finančnih instrumentov, ti pa se bodo večinoma prenehali izvajati 31. decembra 2020. Njihov namen pokriva različna področja v okviru splošnih ciljev zunanjega delovanja EU, kar vključuje:

- zmanjšanje revščine in trajnostni razvoj (Uredba (EU) št. 233/2014 o vzpostavitvi instrumenta za financiranje razvojnega sodelovanja),
- spodbujanje strateških interesov Unije (Uredba (ES) št. 234/2014 o vzpostavitvi instrumenta partnerstva),
- pomoč za sosodstvo Unije (Uredba (EU) št. 232/2014 o vzpostavitvi evropskega instrumenta sosodstva),
- varstvo človekovih pravic (Uredba (EU) št. 235/2014 o vzpostavitvi evropskega instrumenta financiranja za demokracijo in človekove pravice po svetu),
- odzivanje na krize, preprečevanje konfliktov in vzpostavljanje miru v partnerskih državah (Uredba (ES) št. 230/2014 o vzpostavitvi instrumenta za prispevanje k stabilnosti in miru),
- spodbujanje visoke ravni jedrske varnosti (Uredba (Euratom) št. 237/2014 o vzpostavitvi instrumenta za sodelovanje na področju jedrske varnosti),
- podporo za ponovno vzpostavitev vzdržnih finančnih razmer ob spodbujanju reform gospodarskega prilagajanja (makrofinančna pomoč)²,

¹ COM(2018) 321 final.

² Makrofinančna pomoč je finančni instrument, ki se uporablja za posamezne primere pomoči državam, ki so geografsko večinoma blizu EU in se soočajo z resnimi težavami s plačilno bilanco.

- podpora malim in srednjim podjetjem v ciljnih tretjih državah ter razvoj socialne in gospodarske infrastrukture ter podpora za projekte, povezane s podnebnimi spremembami (Sklep (EU) 2018/412 o spremembi Sklepa 466/2014/EU o mandatu za zunanja posojila),
- Jamstveni sklad za zunanje ukrepe (Uredba (ES, EURATOM) št. 480/2009) in
- Evropski sklad za trajnostni razvoj, njegovo jamstvo in jamstveni sklad (Uredba (EU) 2017/1601).

Tudi skupna izvedbena uredba (Uredba (EU) št. 236/2014) o določitvi skupnih pravil in postopkov za izvajanje instrumentov EU za financiranje zunanjega delovanja bo prenehala veljati.

Enajsti Evropski razvojni sklad³, ki se sicer trenutno financira zunaj proračuna EU in je eden glavnih instrumentov za zunanje financiranje, se preneha izvajati konec leta 2020. Njegov cilj je zagotoviti sodelovanje z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami, pogodbenicami Sporazuma o partnerstvu iz Cotonouja ter čezmorskimi državami in ozemlji.

V skladu s sporočilom „Nov in sodoben večletni finančni okvir, s katerim bo lahko EU učinkovito uresničevala svoje prioritete po letu 2020“⁴ in kot je bilo ugotovljeno v oceni učinka⁵, ki spremlja to uredbo, bi bilo treba vse zgoraj navedene instrumente, razen nepovratnih sredstev za makrofinančno pomoč in dela instrumenta za sodelovanje na področju jedrske varnosti⁶, združiti v en sam širši instrument.

Iz nedavnih pregledov in ocen⁷ je razvidno, da imajo zunanji instrumenti dodano vrednost in pomen. Vendar ti dokumenti poudarjajo tudi priložnosti za izboljšave, zlasti potrebo po poenostavitvi načinov dela in zagotovitvi možnosti, da se EU bolj prožno odzove na nepredvidene okoliščine. Pridobljene izkušnje in naraščajoči izzivi so Komisijo spodbudili, da spremeni strukturo instrumentov za zunanje financiranje in da dejavnosti, ki se trenutno financirajo iz Evropskega razvojnega sklada vključi v proračun. EU bo v okviru tega predloga še naprej lahko imela dejavno vlogo pri spodbujanju človekovih pravic, stabilizacije, razvoja, varnosti, boja proti temeljnim vzrokom za nezakonite migracije, trgovine, boja proti podnebnim spremembam in varstva okolja ter na drugih področjih. Vendar bo to lahko naredila bolj celovito, če bo zagotovila več prožnosti, da bo lahko sredstva preusmerila tja, kjer bodo potrebna zaradi sprememb v mednarodnem okolju.

V tem predlogu je za datum začetka uporabe določen 1. januar 2021, pripravljen pa je za Unijo s 27 državami članicami, v skladu z uradnim obvestilom Združenega kraljestva, ki ga je Evropski svet prejel 29. marca 2017, o nameri Združenega kraljestva, da na podlagi člena 50 Pogodbe o Evropski uniji izstopi iz Evropske unije in Euratoma.

• **Skladnost z veljavnimi predpisi**

Ta predlog zagotavlja okvir, ki omogoča izvajanje politik na področju zunanjega delovanja in mednarodnih obveznosti. Med mednarodnimi obveznostmi so agenda za trajnostni razvoj do

³ Notranji sporazum o 11. Evropskem razvojnem skladu (UL L 210, 6.8.2013, str. 1), Uredba Sveta (EU) 2015/322 z dne 2. marca 2015 o izvajanju 11. Evropskega razvojnega sklada in Sklep Sveta (EU) 2015/334 o spremembi notranjega sporazuma.

⁴ COM(2018) 98 final.

⁵ SWD(2018) 337.

⁶ Za dejavnosti, povezane z jedrskim orožjem, je potrebna posebna pravna podlaga in njihovo sprejetje sledi posebnemu postopku iz Pogodbe Euratom.

⁷ https://ec.europa.eu/europeaid/mid-term-review-report-external-financing-instruments_en.

leta 2030⁸, Pariški sporazum o podnebnih spremembah⁹, akcijska agenda iz Adis Abebe¹⁰, Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030¹¹ in Resolucija Varnostnega sveta OZN 2282 (2016) o ohranjanju miru¹². Okvir politike EU vključuje določbe Pogodb v zvezi z zunanjim delovanjem, ki so podrobneje opredeljene v globalni strategiji EU za zunanjo in varnostno politiko¹³, novem Evropskem soglasju o razvoju¹⁴, prenovljenem partnerstvu EU-Afrika¹⁵ in prenovljeni politiki o evropskem sosedstvu¹⁶ ter drugih dokumentih o politiki¹⁷. Uredba bo prav tako predstavljala okvir za izvajanje akta o partnerstvu, ki bo nadomestil sedanji Sporazum iz Cotonouja¹⁸ in ki vzpostavlja pridružitve in partnerstvo med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških držav ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Pri izvajanju te uredbe bo zagotovljena skladnost z drugimi področji zunanjega delovanja in drugimi ustreznimi politikami EU, skupaj s skladnostjo politik za razvoj¹⁹. Kot se odraža v Agendi 2030, to pomeni upoštevanje učinka vseh politik na trajnostni razvoj na vseh ravneh – na nacionalni ravni, znotraj EU, v drugih državah in na svetovni ravni.

Poleg tega bi si bilo treba prizadevati za sinergije z ukrepi v okviru drugih programov EU, da se čim bolj poveča učinek združenih ukrepov. Medsebojni vplivi in dopolnjevanje s takimi programi bi morali omogočiti večji vpliv Unije. Ukrepi, financirani v okviru tega predloga, bi morali biti skladni z ukrepi, ki se izvajajo v okviru instrumenta za predpristopno pomoč III²⁰, sklepa o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj²¹, evropskega instrumenta za jedrsko varnost, ki bo dopolnjeval instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje na podlagi Pogodbe Euratom²², skupne zunanje in varnostne politike in na novo predlaganega evropskega mirovnega instrumenta,²³ ki se financira zunaj proračuna EU. Humanitarna

⁸ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

⁹ http://unfccc.int/paris_agreement/items/9485.php.

¹⁰ http://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2015/08/AAAA_Outcome.pdf.

¹¹ <https://www.unisdr.org/we/coordinate/sendai-framework>.

¹² Sprejeta na 7680. zasedanju Varnostnega sveta 27. aprila 2016.

¹³ <http://www.securitycouncilreport.org/un-documents/document/sres2282.php>.

¹⁴ <https://europa.eu/globalstrategy/en/global-strategy-foreign-and-security-policy-european-union>.

¹⁵ https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf.

¹⁶ <https://www.africa-eu-partnership.org/en>.

¹⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015JC0050&qid=1529009463689&from=EN>.

¹⁸ Med drugim politika za Arktiko (JOIN(2016) 21 final, Skupno sporočilo Evropskemu parlamentu in Svetu, „Celostna politika Evropske unije za Arktiko“ z dne 27. aprila 2016) in sinergija Črnega morja (COM(2007) 160 final, Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu „Sinergija Črnega morja – Nova pobuda za regionalno sodelovanje“ z dne 11. aprila 2007).

¹⁹ https://ec.europa.eu/europeaid/regions/african-caribbean-and-pacific-acp-region/cotonou-agreement_en.

²⁰ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en.

²¹ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III), COM(2018) 465 final.

²² Predlog sklepa Sveta o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, vključno z odnosi med Evropsko unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani (sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj), COM(2018) 461 final.

²³ Predlog uredbe Sveta o vzpostavitvi evropskega instrumenta za jedrsko varnost, ki dopolnjuje instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, na podlagi Pogodbe Euratom, COM(2018) 462 final.

²⁴ Predlog visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Svetu za sklep Sveta o vzpostavitvi evropskega mirovnega instrumenta, C(2018) 3800 final.

pomoč iz člena 214 Pogodbe o delovanju Evropske unije se ne bo financirala na podlagi tega predloga; dejavnosti humanitarne pomoči se bodo še naprej financirale na podlagi uredbe o humanitarni pomoči²⁴.

Jamstvo za zunanje delovanje, ki se financira na podlagi te uredbe in IPA III, bo zajemalo tudi oblikovanje rezervacij za makrofinančno pomoč, namenjeno obravnavi plačilnobilančnih kriz v drugih zadevnih državah. Oblikovanje rezervacij iz naslova jamstva za zunanje delovanje, namenjenih za makrofinančno pomoč, bi moralo odražati politične izzive in ekonomsko nestabilnost teh držav ter kot referenčno točko upoštevati letni obseg posojil, dogovorjen v vmesnem pregledu večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020. Ta podpora, ki ni vključena v pripravo programov, bi morala dopolnjevati druge načine pomoči, določene v tej uredbi.

Financiranje na podlagi te uredbe bi bilo treba uporabiti tudi za financiranje ukrepov v zvezi z učno mobilnostjo v tretje države, iz njih ali med njimi v okviru programa Erasmus, pa tudi za sodelovanje in dialog o politikah s temi državami na področju izobraževanja in kulture, in sicer na način, ki je skladen z uredbo o programu Erasmus in uredbo o programu Ustvarjalna Evropa.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Predlog temelji na členih 209, 212 in 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Komisija ga predstavlja v skladu s postopkom, določenim v členu 294 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Pravni okvir za sodelovanje s partnerskimi državami in regijami sta poglavji 1 in 2 naslova III v petem delu Pogodbe o delovanju Evropske unije.

• Subsidiarnost

EU je iz več razlogov v edinstvenem položaju za zagotavljanje zunanje pomoči. Njen status nadnacionalnega subjekta ji daje politični vpliv in z njim težo. EU ima prek svojih delegacij svetovno prisotnost, kar ji zagotavlja obsežno omrežje informacij o razvoju dogodkov v državah po vsem svetu. Poleg tega je EU udeležena v večini večstranskih procesov, namenjenih reševanju svetovnih izzivov. To EU omogoča, da je ves čas seznanjena z novimi potrebami in težavami ter da ustrezno prerazporedi sredstva. Dopolnjevanje med delovanjem EU in ukrepi, ki jih izvajajo države članice, je vse večje. To krepi dialog in sodelovanje s partnerskimi državami, ki se vse pogosteje opravljata prek skupne priprave programov z državami članicami.

EU prav tako lahko dopolnjuje dejavnosti držav članic pri obravnavanju potencialno nevarnih razmer ali v primeru izredno dragih posredovanj. Na nekaterih področjih, na katerih države članice niso dejavne, je EU še naprej glavni in včasih edini akter, ki posreduje. To se lahko na primer zgodi v občutljivih okoliščinah, kot so varstvo človekovih pravic in misije za opazovanje volitev.

EU lahko vzpostavi dialog in sodelovanje z mednarodnimi in regionalnimi organizacijami, na primer s skupino držav AKP in Afriško unijo.

²⁴ Uredba Sveta (ES) št. 1257/96 z dne 20. junija 1996 o humanitarni pomoči (UL L 163, 2.7.1996, str. 1).

EU lahko zagotovi dodano vrednost, ki temelji na obsegu sredstev, ki se zagotavljajo prek njenih instrumentov, razmeroma prožnih načinov upravljanja in predvidljivosti sredstev v obdobju večletnega finančnega okvira.

EU ima veliko strokovnega znanja na nekaterih področjih, ki izvira iz same evropske zgodovine (na primer regionalno povezovanje in demokratična tranzicija) ter uspešnih politik (kot je strokovno znanje na področju prehranske varnosti, pridobljeno prek skupne kmetijske politike in skupne ribiške politike, ter na področju tehničnih standardov enotnega trga). Ima priznan mednarodni ugled kot dejavna zagovornica miru in preprečevanja konfliktov ter kot dejavna podpornica svobodnih volitev in človekovih pravic.

- **Sorazmernost**

V skladu z načelom sorazmernosti predlagana uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje njenih ciljev.

- **Izbira instrumenta**

V skladu s členoma 209 in 212 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki določata redni zakonodajni postopek za sprejetje ukrepov za izvajanje sodelovanja s tretjimi državami, je predlog v obliki uredbe, ki zagotavlja njegovo enotno uporabo, v celoti zavezujočo naravo in neposredno uporabo.

3. REZULTATI RETROSPEKTIVNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Retrospektivne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

V poročilu o vmesnem pregledu²⁵ Komisije o pregledu desetih instrumentov za zunanje financiranje²⁶, poročilih o naknadni oceni makrofinančne pomoči in vmesnem pregledu mandata Evropske investicijske banke za zunanja posojila²⁷ je bilo ugotovljeno, da instrumenti za zunanje financiranje na splošno ustrezajo namenu in da v zvezi z doseganjem ciljev nastajajo pozitivni trendi. Poročila kažejo, da je potrebnih več sredstev za instrumente zunanjega financiranja, saj so dosegli mejo svoje finančne zmogljivosti.

Instrumenti določajo področje uporabe, cilje in postopke, ki omogočajo izvajanje politik. Poročilo o vmesnem pregledu je pokazalo, da njihova podporna narava omogoča kritje večine potreb in ciljev zunanjega delovanja EU. Koristilo pa bi jim, če bi bolj upoštevali nekatere nove elemente, na primer: novi okvir politike, vključno z univerzalno pokritostjo iz Agende 2030, migracijska/begunska kriza in zunanje odražanje notranjih politik. Poleg tega je treba več pozornosti nameniti povezavam med razvojem in varnostjo ter splošni ravni prizadevanj za mir in varnost na področju zunanjega delovanja.

²⁵ Poročilo o vmesnem pregledu (COM(2017) 720 final) je temeljilo na desetih delovnih dokumentih služb Komisije – enim za vsak instrument (glej spodnji seznam), ti pa so temeljili na desetih neodvisnih ocenah. Vmesno poročilo, delovni dokumenti služb Komisije in neodvisne ocene so na voljo na: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

²⁶ Ocenjenih je bilo naslednjih deset instrumentov: instrument za financiranje razvojnega sodelovanja (DCI), Evropski razvojni sklad (ERS), evropski instrument sosedstva (ENI), instrument za predpristopno pomoč (IPA II), Instrument za prispevanje k stabilnosti in miru (IcSP), evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR), instrument partnerstva (PI), instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC), Sklep o Grenlandiji (GD) in skupna izvedbena uredba (CIR).

²⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0584>.

Uvedba načela graduacije²⁸ v nekatere instrumente (tj. instrument za financiranje razvojnega sodelovanja) je omejila možnosti EU za sodelovanje z državami z višjim srednjim dohodkom prek dvostranskega sodelovanja. Ker pa je zaradi nekaterih razmer v teh državah tovrstna podpora potrebna (npr. razmere po krizi), je bilo sklenjeno, da bi morala EU poiskati inovativne načine sodelovanja, kakor je določeno v novem evropskem soglasju o razvoju²⁹, z naprednejšimi državami v razvoju in strateškimi partnerji, v skladu z univerzalno pokritostjo iz Agende 2030.

Glavna naloga instrumentov je spodbujanje temeljnih vrednot in človekovih pravic. Toda v nekaterih državah so se pojavile težave pri spodbujanju in uresničevanju te agende in ugotovljeno je bilo, da se v številnih državah krči prostor delovanja za organizacije civilne družbe. Zato je delo na tem področju težavno in opaziti je nasprotja med spodbujanjem agende človekovih pravic ter lastnimi prednostnimi interesi partnerjev.

V trenutnih kriznih in konfliktnih razmerah mora biti EU pripravljena, da se bo lahko hitro odzvala na spreminjajoče se dogodke. Pri nekaterih instrumentih pa je bila odzivnost ovirana zaradi pomanjkanja finančne prožnosti. Ko so se pojavile nove prednostne naloge, kot sta migracijska in begunska kriza, so nastale težave pri prizadevanjih za prerazporeditev sredstev znotraj instrumentov v okviru proračuna, saj so bile velike količine sredstev vezane v dolgoročnih programih, ki ne omogočajo zadostnih razlik do zgornje meje. Kot je navedeno v poročilu o vmesnem pregledu, je treba prožnost povečati.

Potrebna je skladnost med sestavnimi deli instrumenta, med različnimi instrumenti in z donatorji. Na splošno poročilo o vmesnem pregledu navaja mešane ugotovitve o doslednosti. V smislu doslednosti znotraj instrumentov so bile ugotovitve zadovoljive. Obstaja določena raven skladnosti med instrumenti, vendar je veliko število programov občasno privedlo do prekrivanja ukrepov, zlasti pri kompleksnem sodelovanju z naprednejšimi državami v razvoju. Poleg tega je medsebojni vpliv med geografskimi in tematskimi pristopi občasno privedel do nedoslednih odzivov na ravni držav. Povratne informacije iz delegacij EU so pokazale, da so le stežka upravljale in izkoriščale dopolnjevanja ter ustvarjale sinergije med instrumenti. Na splošno je prevladalo mnenje, da EU zamuja priložnosti za usklajene strategije za določeno državo/regijo.

V smislu skladnosti z državami članicami je bilo med pregledom ugotovljeno, da je mogoče potencial skupne priprave programov še okrepiti. Vendar bi to v nekaterih primerih zahtevalo večjo zavezanost, tako od vlad partnerskih držav kot držav članic.

Poročilo o vmesnem pregledu kaže na pozitivne trende v zvezi z doseganjem rezultatov. Vendar so bile pri merjenju dosežkov zaznane težave. Informacije o sistemih spremljanja v okviru instrumentov so bile pogosto omejene. Ni bilo dovolj podatkov (vključno z osnovnimi podatki) za presojo, ali so instrumenti na dobri poti, da dosežejo nekatere od svojih ciljev (zlasti tiste visoko zastavljene), pokazalo pa se je tudi, da na doseganje ciljev vplivajo številni zunanji dejavniki (npr. politike partnerskih držav in drugih donatorjev).

Pri upoštevanju prednostnih nalog EU je bil dosežen precejšen napredek pri obstoječih instrumentih na področju podnebnih sprememb³⁰, vendar je treba storiti več za obravnavo

²⁸ V sedanjem sodelovanju EU „graduacija“ pomeni, da države z višjim srednjim dohodkom niso več upravičene do dvostranskega sodelovanja EU.

²⁹ Točke 91 do 93.

³⁰ Prispevki v zvezi s podnebjem v okviru 11. ERS na primer so se povečali s 3,3 % leta 2014 na 23,3 % leta 2016, prispevki v zvezi s podnebnimi spremembami v okviru DCI pa so se povečali s 17,7 % leta 2014 na 24,9 % leta 2016. Vir: Kazalnik 12b, okvir za rezultate mednarodnega sodelovanja in razvoja EU s podatki iz sistema za poročanje upnikov Odbora OECD za razvojno pomoč.

obsega drugih okoljskih izzivov, kot so izguba biotske raznovrstnosti in izčrpavanje naravnih virov. Vključevanje človekovih pravic, vključno z enakostjo spolov in opolnomočenjem žensk, je bilo v večini primerov ocenjeno kot „delo, ki še poteka“ in pri nekaterih partnerskih vladah je bilo videti, da nimajo interesa za ta področja oziroma da nudijo odpor.

Čeprav je bilo ugotovljeno, da je splošna organizacijska uspešnost učinkovita, so nekateri akterji menili, da je izvajanje nekaterih instrumentov upravno obremenjujoče.

V smislu vzvoda je bil načrt za zunanje naložbe sposoben pritegniti znatne zasebne naložbe za izvedljive poslovne predloge, oblikovane za odzivanje na potrebe trajnostnega razvoja, in to z omejenimi javnimi sredstvi. Jamstvo Evropskega sklada za trajnostni razvoj prispeva k povečanju naložb, ki so potrebne v partnerskih državah, vključno s področji in sektorji z visokim tveganjem, in njegovo začetno delovanje je obetavno. Evropski sklad za trajnostni razvoj plus (EFSD+) in jamstvo za zunanje delovanje bi morala nadaljevati delo na podlagi teh pozitivnih izkušenj.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Pri pripravi dokumentov o oceni, ki so bili vključeni v poročilo o vmesnem pregledu, so bile izvedene tri vrste posvetovanj z zainteresiranimi stranmi. Ocenjevalci so opravili okrog tisoč strukturiranih ali polstrukturiranih razgovorov z uradniki EU ter predstavniki institucij EU, držav članic in partnerskih držav. Z udeleženci iz Evropskega parlamenta, delovnih skupin Sveta, odborov držav članic, organizacij civilne družbe in lokalnih organov je bilo organiziranih več tehničnih delavnic, na katerih so bili predstavljeni in obravnavani osnutki ocen. Odprto javno posvetovanje je potekalo leta 2017³¹. Namenjeno je bilo zbiranju povratnih informacij od zainteresiranih strani o ugotovitvah na podlagi ocen instrumentov in o prihodnjih instrumentih za zunanje delovanje za obdobje po letu 2020³².

Glavna sporočila zainteresiranih strani, s katerimi so bila opravljena posvetovanja, so povzeta v nadaljevanju.

Prožnost: Zainteresirane strani so se strinjale, da bi morali biti novi instrumenti za financiranje prožnejši pri odzivanju na nepredvidljive izzive in krize. Zlasti so poudarile potrebo po tem, da se olajša prenos sredstev med regijami in med oblikami pomoči. Vendar je bilo poudarjeno tudi, da večja prožnost ne bi smela iti na račun manjše predvidljivosti, šibkejšega čuta odgovornosti držav ali manjše osredotočenosti na doseganje dolgoročnih razvojnih ciljev. Nekateri sodelujoči v posvetovanju so trdili, da so za zagotovitev prožnosti in predvidljivosti potrebne zadostne rezerve.

Doslednost: Zainteresirane strani so menile, da je treba zagotoviti večjo skladnost med notranjimi in zunanjimi politikami EU, pa tudi med samimi zunanjimi instrumenti. Nekateri sodelujoči so poudarili potrebo po okrepitvi dopolnjevanja in sinergij med geografskimi in tematskimi instrumenti. Drugi so bili mnenja, da cilji trajnostnega razvoja zagotavljajo najustreznejšo podlago za povečanje skladnosti med notranjimi in zunanjimi politikami. Večina jih je priporočila, naj EU prevzame vodilno vlogo pri izboljševanju dopolnjevanja med različnimi zainteresiranimi stranmi znotraj in zunaj EU.

Nekateri sodelujoči so poudarili tveganje prekrivanja, da se torej isti cilji politike financirajo z več instrumenti. Pozvali so tudi k jasni razmejitvi instrumentov, ob tem pa so poudarili

³¹ https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

³² Več informacij o javnem posvetovanju je na voljo na: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

potrebo po zagotovitvi, da geografski in tematski programi izkoriščajo medsektorske sinergije in medsebojne povezave.

Dopolnjevanje: Glede strukture prihodnjih instrumentov so se zainteresirane strani strinjale, da povezovanje geografskih in tematskih programov prinaša pozitivne rezultate. Poudarile so, da je vrednost geografsko strukturiranih instrumentov v njihovi zmožnosti, da na prilagojen način obravnavajo posebne potrebe partnerskih držav. To je glede na raznolikost izzivov in potreb v teh državah ključnega pomena. Zainteresirane strani so pohvalile tudi globalne, ciljno usmerjene ukrepe, ki jih ponujajo instrumenti, kot sta instrument partnerstva in instrument za prispevanje k stabilnosti in miru.

Poenostavitev: Zelo je bilo zaželeno, da EU dodatno poenostavi splošno strukturo instrumentov. Poleg tega bi si morala EU še naprej prizadevati za poenostavitev zapletenih upravnih in finančnih postopkov. Civilna družba in lokalni organi so poudarili, da trenutno veljavni postopki in pravila pomembno vplivajo na njihovo zmožnost, da se bolj vključijo v razvojno sodelovanje.

Vzvod: Zainteresirane strani so se strinjale, da imajo lahko inovativni finančni instrumenti pomembno vlogo pri pridobivanju javnega in zasebnega financiranja za zunanjo pomoč EU. Pozitivne ugotovitve glede učinkov vzvoda in finančne dodatnosti takšnih instrumentov v nedavni oceni mešanega financiranja³³ so bile ocenjene kot spodbudne. Vendar so predstavniki civilne družbe izrazili zaskrbljenost, da bi bile lahko prioritete zasebnega sektorja pomembnejše od ciljev glede zmanjšanja revščine v partnerskih državah.

Ta predlog se odziva na večino pomislov, ki so jih izrazile zainteresirane strani.

- **Zunanje strokovno mnenje**

Poročilo o vmesnem pregledu in z njim povezani delovni dokumenti služb Komisije so večinoma temeljili na vrsti neodvisnih ocenjevalnih poročil, opravljenih med letoma 2016 in 2017 (ena ocena za vsak instrument). Hkrati je bilo pripravljeno tudi neodvisno poročilo o sklopu instrumentov za zunanje delovanje, ki jih zajema poročilo o vmesnem pregledu, v katerem so povzeti ključne izkušnje in sporočila, pridobljeni v okviru teh instrumentov³⁴.

Poleg teh nedavnih poročil je Odbor za razvojno pomoč pri OECD leta 2012³⁵ strokovno pregledal razvojno sodelovanje EU in oblikoval priporočila v zvezi s strukturo, pravili in postopki v okviru instrumentov EU za zunanje financiranje. OECD je na primer pozval EU, naj dodatno poenostavi in posodobi sodelovanje, tako da zmanjša število proračunskih postavk, uskladi pravila instrumenta za razvojno sodelovanje in Evropskega razvojnega sklada, racionalizira postopke za odobritev ter poveča skladnost med regionalnimi in tematskimi programi. EU je bila pozvana, da poveča učinkovitost, pravočasnost in prožnost tako na ravni programov kot tudi na ravni sklopa instrumentov. Slednje je bilo zlasti zaželeno v nestabilnih in kriznih razmerah, kjer OECD vidi še precejšnje možnosti za izboljšanje.

³³ Glej https://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-blending_en.

³⁴ Glej https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

³⁵ <http://www.oecd.org/dac/peer-reviews/europeanunion2012dacpeerreviewmainfindingsandrecommendations.htm>.

• Ocena učinka

Komisija je leta 2018 izvedla oceno učinka³⁶, ki je zajemala razdelek za zunanje delovanje „Evropa v svetu“ v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020, pri čemer se je osredotočila na večje spremembe, predlagane za zunanje delovanje, vključno z združitvijo več instrumentov v en širši instrument in vključitvijo dejavnosti, ki se trenutno financirajo iz Evropskega razvojnega sklada, v proračun EU.

V analizi je bilo ugotovljeno, da bi prednosti tega, da se razvojne dejavnosti ne bi več financirale prek Evropskega razvojnega sklada zunaj proračuna EU, prevladale nad slabostmi, če bi lahko bili izpolnjeni določeni predpogoji. Med temi so:

- znesek, dodeljen za zunanje delovanje, ne bi smel biti nižji od vsote ERS in drugih instrumentov zunanjega financiranja;
- prožnost ERS bi bilo treba v največji možni meri prenesti v proračun EU in
- financiranje vojaških operacij, ki poteka iz mirovne pomoči za Afriko Evropskega razvojnega sklada, bi se moralo nadaljevati prek drugega zunajproračunskega mehanizma, in sicer evropskega mirovnega instrumenta, ki je predmet ločenega predloga.

V oceni učinka je bilo ugotovljeno tudi, da se večina instrumentov, razen tistih, ki so zelo specifične narave, kot je humanitarna pomoč z načelom nevtralnosti, lahko združi v en instrument, in sicer: skupna izvedbena uredba, instrument za financiranje razvojnega sodelovanja, Evropski razvojni sklad, Evropski sklad za trajnostni razvoj, mandat EIB za zunanja posojila, evropski instrument sosedstva, evropski instrument za demokracijo in človekove pravice, jamstveni sklad, instrument za prispevanje k stabilnosti in miru ter instrument partnerstva. Instrumenti, ki bi morali ostati ločeni, so: instrument za predpristopno pomoč; humanitarna pomoč; proračun za skupno zunanjo in varnostno politiko; čezmorske države in ozemlja, vključno z Grenlandijo; mehanizem Unije na področju civilne zaščite; program „Prostovoljci EU za humanitarno pomoč“; podpora turški skupnosti na Cipru; rezerva za nujno pomoč in novi evropski mirovni instrument.

Kot je navedla Komisija³⁷ in kot so potrdili tudi partnerji s povratnimi informacijami med odprtim javnim posvetovanjem, je sedanja struktura instrumentov za zunanje financiranje preveč zapletena. Združitev več instrumentov v en širši instrument bi omogočila racionalizacijo njihovih upravljaljskih in nadzornih sistemov ter tako zmanjšala upravno breme za vse zainteresirane strani. Uporaba poenostavljenega sistema nadzora bi zadevnim institucijam omogočila boljši in celovitejši pregled nad zunanjimi odhodki EU.

Širši instrument bi zagotovil geografsko in tematsko celovitejši pristop, ki bi olajšal izvajanje različnih politik na transregionalni, večsektorski in svetovni ravni. EU bi spodbujala usklajene odzive in sinergije ter zmanjšala tematsko in geografsko razdrobljenost.

Odpravila bi se prekrivanja, zlasti tista med veljavnim instrumentom partnerstva in instrumentom za financiranje razvojnega sodelovanja, v zvezi z inovativnim sodelovanjem z naprednejšimi državami v razvoju ter med geografskimi in tematskimi programi (tj.

³⁶ SWD(2018) 337.

³⁷ Zlasti v Razmisleku o prihodnosti financ EU (junij 2017) in sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (februar 2018).

geografskimi programi Evropskega sklada za razvoj in tematskimi programi instrumenta za financiranje razvojnega sodelovanja).

Odbor za regulativni nadzor je 25. aprila 2018 preučil oceno učinka in izdal pozitivno mnenje s pridržki³⁸, pri čemer je pričakoval, da bo ocena prilagojena zaradi vključitve priporočil odbora v zvezi z nekaterimi vidiki. Ocena je bila nato spremenjena z namenom, da se:

- zagotovi več informacij o strukturi upravljanja novega instrumenta, vključno z informacijami o postopkih odločanja,
- dodatno pojasni več vprašanj glede financiranja, vključno z izhodiščnim financiranjem, razmejitvijo regij in tematskih področji ter ključem za prispevke držav članic v Evropski razvojni sklad, ter
- pojasni, kako naj bi delovali prihodnji sistemi spremljanja in ocenjevanja.

Mnenje odbora in povezane spremembe ocene učinka so podrobneje opisani v Prilogi 1 k oceni učinka.

• **Poenostavitev**

Ena od prednostnih nalog Komisije v celotnem večletnem finančnem okviru je poenostavitev zakonodajnega okolja.

Združitev več instrumentov v en širši instrument bo omogočila racionalizacijo njihovih upravljaljskih in nadzornih sistemov ter tako zmanjšala upravno breme za institucije EU in države članice. Namesto osredotočanja na različne postopke za pripravo programov bi se razprave bolj osredotočile na politične cilje in sodelovanje z zunanjimi partnerji. Poleg tega se bodo ukrepi, ki prejmejo kumulativno financiranje iz različnih programov Unije, revidirali samo enkrat, revizija pa bo zajela vse vključene programe in pravila, ki se uporabljajo zanje.

Poenostavitev ne pomeni zmanjšanja nadzora ali odgovornosti. Institucionalno ravnovesje bi bilo v celoti ohranjeno. Proračunska in nadzorna pooblastila Evropskega parlamenta bi se celo razširila, saj bi se dejavnosti, ki se trenutno financirajo iz Evropskega razvojnega sklada, vključile v proračun EU.

Kar zadeva uskladitev pravil, bo vključitev določb iz skupne izvedbene uredbe novemu instrumentu zagotovila skladen niz načel za vse sestavne dele in bo olajšala razumevanje za partnerje in izvajalce.

• **Temeljne pravice**

EU temelji na zavzetem prizadevanju za spodbujanje in varovanje temeljnih pravic, človekovih pravic, demokracije in pravne države. Te pravice in načela dejavno podpira znotraj svojih meja, pa tudi v odnosih s tretjimi državami.

Ta uredba nadomešča obstoječi evropski instrument za demokracijo in človekove pravice ter podpira ukrepe na področju človekovih pravic, temeljnih svoboščin in demokracije v tretjih državah. Namen predloga je tudi podpreti civilno družbo kot učinkovito silo za politične reforme in zaščito človekovih pravic.

³⁸ Dopolniti

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Evropska komisija je v sporočilo z dne 2. maja 2018³⁹ predlagala dodelitev v višini 89 200 000 000 EUR (v tekočih cenah) za instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje za obdobje 2021–2027.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Prispevek predlagane uredbe k zavezanosti Unije boju proti podnebnim spremembam**

V okviru zavez, sprejetih v okviru Pariškega sporazuma, in ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj bi ta uredba morala prispevati k vključevanju podnebnih ukrepov v politike Unije. Boj proti podnebnim spremembam je eden največjih izzivov za ves svet, potreba po ukrepanju na ravni posameznih držav in na mednarodni ravni pa je nujna. V tem okviru je cilj Unije, da vsaj 25 % proračuna nameni boju proti podnebnim spremembam. Da bi se prispevalo k temu cilju, se pričakuje, da bodo ukrepi na podlagi te uredbe prispevali 25 % skupnih finančnih sredstev na podlagi te uredbe za podnebne cilje.

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Komisija bo redno spremljala svoje ukrepe in pregledovala napredek pri doseganju rezultatov. V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016⁴⁰, v katerem so vse tri institucije potrdile, da bi morale ocene obstoječe zakonodaje in politike zagotoviti podlago za ocene učinka različnih možnosti za nadaljnje ukrepanje, bo Komisija izvedla vmesno in končno oceno. Pri tem bo ocenila učinke instrumenta na terenu na podlagi ustreznih kazalnikov in ciljev ter analize tega, v kolikšni meri se lahko instrument šteje za ustreznega, uspešnega, učinkovitega, ali zagotavlja dovolj visoko dodano vrednost EU in ali je skladen z drugimi politikami EU. Ocene bodo vključevale pridobljene izkušnje, da se opredelijo morebitne težave ali možnosti za nadaljnje izboljšanje ukrepov ali njihovih rezultatov ter da se poveča njihov učinek.

Zaključki teh ocen skupaj s pripombami bodo predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu.

Napredek se bo spremljal na podlagi kazalnikov, prilagojenih ciljem predloga. Od leta 2022 dalje bo Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu vsako leto predložila letno poročilo o doseganju ciljev te uredbe.

Ocene bodo opravljene pravočasno, da bodo prispevale k postopku odločanja. Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje bi bilo treba oceniti, ko bo na voljo dovolj informacij o smotrnosti instrumenta.

- **Geografsko področje uporabe in sodelovanje tretjih držav**

Geografsko področje uporabe predlagane uredbe zajema ves svet. Zato lahko različni akterji iz držav članic in zunaj Unije dostopajo do sredstev na njeni podlagi in/ali postanejo partnerji za njihovo izvrševanje.

³⁹ COM(2018) 321 z dne 2. maja 2018.

⁴⁰ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje; UL L 123, 12.5.2016, str. 1–14.

Kar zadeva prejemnike sredstev zunaj Unije, so subjekti iz držav in ozemelj v razvoju, ki so glavni upravičenci te uredbe, upravičeni do financiranja Unije. Tudi druge tretje države so lahko upravičene, če so izpolnjeni pogoji iz člena 24 tega predloga, ki so v skladu z mednarodnimi obveznostmi Unije glede učinkovitosti pomoči, zlasti s priporočilom OECD o sproščanju pomoči⁴¹ in forumom na visoki ravni v Nairobiju iz leta 2016. Člen 24 določa, da so praviloma subjekti iz tretjih razvitih držav lahko prejemniki sredstev na podlagi te uredbe samo, če je izpolnjen pogoj vzajemnosti dostopa do njihove lastne razvojne pomoči, priznane s sklepom Komisije. Programi za stabilnost in mir ter programi za človekove pravice in demokracijo, kakor tudi ukrepi hitrega odzivanja, so na voljo subjektom iz vseh držav, saj je v interesu Unije, da ima čim širšo ponudbo glede na svetovno raven ukrepov, težke okoliščine, v katerih je zagotovljena pomoč, in potrebo po hitrem ukrepanju. Upravičene so tudi mednarodne organizacije.

Kar zadeva izbiro partnerjev zunaj Unije, se lahko Komisija odloči, da bo sodelovala z mednarodnimi organizacijami, partnerskimi državami ali subjekti iz drugih tretjih držav, v okviru neposrednega upravljanja posameznega ukrepa, če je to v interesu Unije in ciljev takih ukrepov ter ob upoštevanju pravil in pogojev, določenih v finančni uredbi. Za to odločitev bi bil potreben sklep Komisije. Poleg tega lahko države članice in tretje države prispevajo k jamstvu za zunanje delovanje, zato bi lahko njihovi subjekti postali potencialno upravičeni partnerji za njegovo izvajanje. Za tretje države, ki niso pogodbenice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, je za te prispevke potrebna predhodna odobritev Komisije. Pogoji za tak prispevek bi morali biti vključeni v sporazum med Komisijo in tretjo državo.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

NASLOV I: SPLOŠNE DOLOČBE

„Predmet urejanja“ (člen 1) opredeljuje instrument, ki ga Uredba vzpostavlja in ki je eden od programov EU za zunanje delovanje.

„Opredelitev pojmov“ (člen 2) vsebuje opredelitev osnovne terminologije, uporabljene v Uredbi.

„Cilji“ (člen 3) določa splošni cilj, ki se uporablja za vse stebre instrumenta, in specifične cilje.

„Področje uporabe in struktura“ (člen 4) opisuje posamezne sestavne dele instrumenta: geografski del, tematski del in del ukrepov hitrega odzivanja. Določa geografsko in vsebinsko področje uporabe vsakega sestavnega dela in pojasnjuje razmerja med sestavnimi deli.

Geografski del sestavljajo geografski programi za evropsko sosedstvo, podsaharsko Afriko, Azijo in Pacifik ter Ameriko in Karibe. Države iz sosedskega območja so navedene v Prilogi I; seznam služi kot osnova za opredelitev držav v obmejnih območjih. Druge države spadajo na standardna geografska območja. Vsebinsko področje uporabe geografskih programov s področji sodelovanja je določeno v Prilogi II.

Tematski sestavni del se osredotoča na svetovne izzive, zlasti prek posebnih tematskih programov za človekove pravice in demokracijo, organizacije civilne družbe, stabilnost in mir

⁴¹ Pregledano priporočilo Odbora za razvojno pomoč o sprostitev uradne razvojne pomoči najmanj razvitim državam in močno zadolženim revnim državam z dne 12. avgusta 2014 (DCD/DAC(2014) 37/FINAL).

ter globalne izzive, ki zajemajo vprašanja, kot so zdravstvo, izobraževanje in usposabljanje, ženske in otroci, dostojno delo in socialna zaščita, kultura, migracije, okolje in podnebne spremembe, trajnostna energija, trajnostna in vključujoča rast, zasebni sektor in lokalni organi. Ti programi dopolnjujejo geografske programe in zajemajo ves svet. Vsebinsko področje uporabe tematskih programov in področja ukrepanja so navedeni v Prilogi III.

Sestavni del, ki zadeva ukrepe hitrega odzivanja, je namenjen zmogljivosti hitrega odzivanja za obvladovanje kriz, preprečevanju konfliktov in vzpostavljanju miru; krepitvi odpornosti ter povezovanju humanitarne pomoči in razvojnega ukrepanja ter potrebam in prednostnim nalogam ukrepov zunanje politike. Tudi ta sestavni del zajema ves svet. Področja ukrepanja so določena v Prilogi IV. Za ta sestavni del ni potrebna priprava programov; izvajanje je v obliki neposrednega sprejemanja izjemnih ukrepov pomoči, akcijskih načrtov in posameznih ukrepov.

„Doslednost, skladnost in dopolnjevanje“ (člen 5) pojasnjuje razmerje med tem instrumentom in drugimi instrumenti v okviru zunanjega delovanja ter njegove povezave in skladnost z notranjimi programi EU.

„Proračun“ (člen 6) se nanaša na skupna sredstva za instrument ter jih podrobno razčlenjuje po geografskem območju, tematskih programih in ukrepih hitrega odzivanja. Nanaša se tudi na „rezervo za nove izzive in prednostne naloge“, ki omogoča povečanje zneskov iz tega člena.

„Okvir politike“ (člen 7) se nanaša na splošni okvir politike za izvajanje instrumenta. Politiko, na kateri temelji izvajanje instrumenta, določajo obstoječi sporazumi, strategije, sklepi, resolucije in drugi podobni dokumenti.

„Splošna načela“ (člen 8) navaja različna načela, ki se uporabljajo za celoten instrument, kot so demokracija, pravna država ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, pristop, ki temelji na pravicah, sodelovanje, dialog, partnerstvo, razvojna učinkovitost, vključevanje podnebnih sprememb, varstvo okolja in enakost spolov. V tem členu je poudarjena tudi potreba po sodelovanju z državami članicami. Vključena je tudi obveznost obveščanja Evropskega parlamenta in rednih izmenjav z njim, kar bi Komisiji in Evropskemu parlamentu omogočilo redno razpravo o politiki in izvajanju instrumenta.

„Krepitev zmogljivosti vojaških akterjev v podporo razvoju in varnosti za razvoj“ (člen 9) razmejuje dejavnosti, povezane z varnostjo, ki se lahko podprejo s tem instrumentom, in dejavnosti, ki se ne morejo financirati iz proračuna EU.

NASLOV II: IZVAJANJE INSTRUMENTA

V naslovu II so združena poglavja v zvezi z izvajanjem instrumenta, ki vključujejo večletno pripravo programov.

Poglavje I: „Priprava programov“ (členi 10–15) zajema različne določbe o večletni pripravi programov, zlasti splošni pristop, posebna načela za geografske programe, vsebino programskih dokumentov za geografske in tematske programe ter postopek za njihovo sprejetje. Člen 15 določa delovanje rezerve za nove izzive in prednostne naloge.

Poglavje II: „Posebne določbe za sosedstvo“ (členi 16–18) vsebuje posebna pravila za sosedsko območje, zlasti v zvezi z merili za dodelitev, pristopom na podlagi smotrnosti in čezmejnimi sodelovanjem.

Poglavje III: „Akcijski načrti, ukrepi in metode izvrševanja“ (členi 19–25) vsebuje določbe za dopolnitev finančne uredbe zaradi posebne narave zunanjega delovanja. Člen 25 vsebuje določbe, ki so potrebne za prenos prožnosti ERS.

Poglavje IV: „EFSD+, proračunska jamstva in finančna pomoč tretjim državam“ (členi 26–30) združuje in nadomešča obstoječe določbe o Evropskem skladu za trajnostni razvoj, mandatu Evropske investicijske banke za zunanja posojila in Jamstvenem skladu za zunanje ukrepe.

Poglavje V: „Spremljanje, poročanje in ocenjevanje“ (člena 31–32) vsebuje določbe o kazalnikih in okvirih rezultatov, ki se uporabljajo za spremljanje in ocenjevanje zunanjih ukrepov ter za letno poročilo in vmesna in končna poročila o ocenjevanju.

NASLOV III: KONČNE DOLOČBE

Naslov III (členi 33–41) v veliki meri sledi določbam programov notranje politike glede institucionalnih vprašanj, informacij, komuniciranja in oglaševanja, razveljavitve in začetka veljavnosti. Vključuje tudi odstopanje od zahtev glede prepoznavnosti, klavzulo o Evropski službi za zunanje delovanje in določbe o sodelovanju držav ali ozemelj, ki niso zajeti v uredbi.

Člen 34 tega naslova zajema izvajanje prenosa pooblastil glede stopnje rezervacij (prenos pooblastila iz člena 26(3)), področja sodelovanja in ukrepanja iz Priloge II, Priloge III in Priloge IV (prenos pooblastila iz člena 4(6)), prednostna področja operacij Evropskega sklada za trajnostni razvoj plus ter njegovo upravljanje v prilogah V in VI (prenos pooblastila iz člena 27(9)); kazalniki iz Priloge VII ter vzpostavitev okvira za spremljanje in ocenjevanje (prenos pooblastila iz člena 31(9)).

Drugo vsebinsko vprašanje se nanaša na postopek odbora: S členom 35 se ustanavlja odbor za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011. Ta odbor je zadolžen za pripravo mnenja o večletnih programskih dokumentih in letnih delovnih programih (akcijski načrti in ukrepi).

Predlog ima sedem prilog, in sicer:

- Prilogo I: Seznam držav in ozemelj na sosedskem območju,
- Prilogo II: Področja sodelovanja za geografske programe,
- Prilogo III: Področja ukrepanja za tematske programe,
- Prilogo IV: Področja ukrepanja za ukrepe hitrega odzivanja,
- Prilogo V: Prednostna področja operacij Evropskega sklada za trajnostni razvoj plus,
- Prilogo VI: Upravljanje Evropskega sklada za trajnostni razvoj plus in
- Prilogo VII: Seznam ključnih kazalnikov smotrnosti.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o vzpostavitvi instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 209 in 212 ter člena 322(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁴²,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁴³,

ob upoštevanju mnenja Računskega sodišča⁴⁴,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Splošni cilj programa „instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje“ (v nadaljnjem besedilu: instrument) bi moralo biti podpiranje in spodbujanje vrednot in interesov Unije po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela zunanjega delovanja Unije iz člena 3(5) ter členov 8 in 21 Pogodbe o Evropski uniji.
- (2) V skladu s členom 21 Pogodbe o Evropski uniji si Unija prizadeva za usklajenost različnih področij svojega zunanjega delovanja in njihovo usklajenost z njenimi drugimi politikami ter si prizadeva za visoko stopnjo sodelovanja na vseh področjih mednarodnih odnosov. Širok nabor dejavnosti, ki jih omogoča ta uredba, bi moral prispevati k izpolnjevanju ciljev, določenih v navedenem členu Pogodbe.
- (3) V skladu s členom 8 Pogodbe o Evropski uniji Unija razvija posebne odnose z državami v svojem sosedstvu, da bi vzpostavila območje blaginje in dobrega sosedstva, ki temelji na vrednotah Unije in za katero so značilni tesni in miroljubni odnosi na podlagi sodelovanja. Ta uredba bi morala prispevati k temu cilju.
- (4) Glavni cilj politike Unije na področju razvojnega sodelovanja, kot je določen v členu 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije, je zmanjšanje in dolgoročno izkoreninjenje revščine. Politika Unije na področju razvojnega sodelovanja prispeva tudi k ciljem zunanjega delovanja Unije, zlasti k spodbujanju trajnostnega gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja držav v razvoju s pglavitim ciljem

⁴² UL C , , str. .

⁴³ UL C , , str. .

⁴⁴ Dopolniti

izkoreninjenja revščine, kot je določeno v členu 21(2)(d) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- (5) Unija zagotavlja skladnost politik za razvoj, kot je določeno v členu 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Unija bi morala upoštevati cilje razvojnega sodelovanja pri politikah, ki lahko vplivajo na države v razvoju, kar bo ključni element strategije za doseganje ciljev trajnostnega razvoja iz agende za trajnostni razvoj do leta 2030 (v nadaljnjem besedilu: Agenda 2030), ki so jo Združeni narodi sprejeli septembra 2015⁴⁵. Za zagotavljanje skladnosti politike za trajnostni razvoj, kot se odraža v Agendi 2030, je potrebno upoštevanje učinka vseh politik na trajnostni razvoj na vseh ravneh – na nacionalni ravni, znotraj Unije, v drugih državah in na svetovni ravni.
- (6) Ta instrument določa ukrepe za podporo teh ciljev in politik zunanjega delovanja ter temelji na ukrepih, ki so se prej podpirali na podlagi Uredbe (EU) št. 233/2014⁴⁶; notranjega sporazuma o 11. Evropskem razvojnem skladu⁴⁷ in njegove izvedbene uredbe⁴⁸; Uredbe (EU) št. 232/2014⁴⁹; Uredbe (EU) št. 230/2014⁵⁰; Uredbe (EU) št. 235/2014⁵¹; Uredbe (EU) št. 234/2014⁵²; Uredbe (Euratom) št. 237/2014⁵³; Uredbe (EU) št. 236/2014⁵⁴; Sklepa št. 466/2014/EU; Uredbe (ES, Euratom) št. 480/2009⁵⁵ in Uredbe (EU) št. 2017/1601⁵⁶.
- (7) Svetovni okvir za delovanje je uresničevanje na pravih temelječe svetovne ureditve, katere ključno načelo je večstranskost in v središču katere so Združeni narodi. Skupaj s Pariškim sporazumom o podnebnih spremembah⁵⁷ in akcijsko agendo iz Adis Abebe⁵⁸ je Agenda 2030 odziv mednarodne skupnosti na svetovne izzive in trende v

⁴⁵ „Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030“, sprejeta na vrhu Združenih narodov o trajnostnem razvoju 25. septembra 2015 (A/RES/70/1).

⁴⁶ Uredba (EU) št. 233/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za financiranje razvojnega sodelovanja za obdobje 2014–2020 (UL L 77, 15.3.2014, str. 44).

⁴⁷ Notranji sporazum med predstavniki vlad držav članic Evropske unije, ki so se sestali v okviru Sveta, o financiranju pomoči Evropske unije v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 v skladu s Sporazumom o partnerstvu AKP-EU in o dodelitvi finančne pomoči čezmorskim državam in ozemljem, za katere se uporablja četrti del Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 210, 6.8.2013, str. 1).

⁴⁸ Uredba Sveta (EU) 2015/322 z dne 2. marca 2015 o izvajanju 11. Evropskega razvojnega sklada (UL L 58, 3.3.2015, str. 1).

⁴⁹ Uredba (EU) št. 232/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi evropskega instrumenta sosedstva (UL L 77, 15.3.2014, str. 27).

⁵⁰ Uredba (EU) št. 230/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za prispevanje k stabilnosti in miru (UL L 77, 15.3.2014, str. 1).

⁵¹ Uredba (EU) št. 235/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta financiranja za demokracijo in človekove pravice po svetu (UL L 77, 15.3.2014, str. 85).

⁵² Uredba (EU) št. 234/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta partnerstva za sodelovanje s tretjimi državami (UL L 77, 15.3.2014, str. 77).

⁵³ Uredba Sveta (Euratom) št. 237/2014 z dne 13. decembra 2013 o vzpostavitvi instrumenta za sodelovanje na področju jedrske varnosti (UL L 77, 15.3.2014, str. 109).

⁵⁴ Uredba (EU) št. 236/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi skupnih pravil in postopkov za izvajanje instrumentov Unije za financiranje zunanjega delovanja (UL L 77, 15.3.2014, str. 95).

⁵⁵ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 z dne 25. maja 2009 o ustanovitvi Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe (UL L 145, 10.6.2009, str. 10).

⁵⁶ Uredba (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. septembra 2017 o vzpostavitvi Evropskega sklada za trajnostni razvoj (EFSD), jamstva EFSD ter jamstvenega sklada EFSD.

⁵⁷ Podpisan 22. aprila 2016 v New Yorku.

⁵⁸ „Akcijska agenda iz Adis Abebe s tretje mednarodne konference o financiranju za razvoj“, sprejeta 16. junija 2015, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov potrdila 27. julija 2015 (A/RES/69/313).

zvezi s trajnostnim razvojem. Agenda 2030 temelji na ciljih trajnostnega razvoja ter je okvir s preoblikovalno močjo za izkoreninjenje revščine in doseganje trajnostnega razvoja na svetovni ravni. Njeno področje uporabe je univerzalno in zagotavlja celovit skupni okvir za delovanje, ki se uporablja tako za Unijo in njene države članice kot njene partnerje. Zagotavlja ravnovesje med gospodarskimi, socialnimi in okoljskimi razsežnostmi trajnostnega razvoja, pri čemer priznava bistvene medsebojne povezave med njegovimi cilji. Cilj Agende 2030 je, da se nihče ne prezre. Izvajanje Agende 2030 bo tesno usklajeno z drugimi ustreznimi mednarodnimi zavezami Unije. Pri ukrepih, ki se izvajajo v okviru te uredbe, bi morala biti posebna pozornost namenjena medsebojnim povezavam med cilji trajnostnega razvoja in celostnimi ukrepi, ki lahko ustvarijo dodatne koristi in usklajeno izpolnijo več ciljev.

- (8) Izvajanje te uredbe bi moralo temeljiti na petih prednostnih nalogah, določenih v globalni strategiji za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: globalna strategija)⁵⁹, ki je bila predstavljena 19. junija 2016 in predstavlja vizijo Unije ter okvir za povezano in odgovorno zunanje ukrepanje v sodelovanju s partnerji, pri katerem bi Unija uveljavila svoje vrednote in interese. Unija bi morala okrepiti partnerstva ter spodbujati dialog o politikah in skupne odzive na izzive svetovnega pomena. Njeno delovanje bi moralo podpirati vse vidike interesov in vrednot Unije, vključno z ohranjanjem miru, preprečevanjem konfliktov, krepitvijo mednarodne varnosti, bojem proti temeljnim vzrokom za nedovoljene migracije in pomočjo prebivalstvu, državam in regijam, ki se spopadajo z naravnimi nesrečami ali nesrečami, ki jih povzroči človek, podpora trgovinski politiki, gospodarski diplomaciji in gospodarskemu sodelovanju, spodbujanjem digitalnih rešitev in tehnologij ter spodbujanjem mednarodne razsežnosti politik Unije. Za spodbujanje svojih interesov bi morala Unija upoštevati in spodbujati načela spoštovanja visokih socialnih in okoljskih standardov, pravne države, mednarodnega prava in človekovih pravic.
- (9) Novo Evropsko soglasje o razvoju (v nadaljnjem besedilu: soglasje)⁶⁰, ki je bilo podpisano 7. junija 2017, določa okvir za skupen pristop k razvojnemu sodelovanju Unije in njenih držav članic za izvajanje Agende 2030 in akcijske agende iz Adis Abebe. V središču politike razvojnega sodelovanja so izkoreninjenje revščine, boj proti diskriminaciji in neenakostim, načelo, da se nihče ne prezre, in krepitev odpornosti.
- (10) Za izvajanje novega mednarodnega okvira, vzpostavljenega z Agendo 2030, globalno strategijo in soglasjem, bi moral biti cilj te uredbe izboljšanje skladnosti in zagotavljanje uspešnosti zunanjega delovanja Unije z usmerjanjem njenih prizadevanj prek usklajenega instrumenta za boljše izvajanje različnih politik zunanjega delovanja.
- (11) V skladu z globalno strategijo in Sendajskim okvirom za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030, sprejetim 18. marca 2015⁶¹, bi bilo treba priznati potrebo po prehodu z odzivanja na krize in njihovega obvladovanja na bolj strukturiran, dolgoročni pristop, ki učinkoviteje obravnava primere nestabilnosti, naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek, ter dolgotrajne krize. Potrebni so

⁵⁹ „Skupna vizija, enotno ukrepanje: močnejša Evropa. Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije“, junij 2016.

⁶⁰ „Novo evropsko soglasje o razvoju: ‚naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost‘“, skupna izjava Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, Evropskega parlamenta in Evropske komisije, z dne 8. junija 2017.

⁶¹ „Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč“, sprejet 18. marca 2015, ki ga je Generalna skupščina Združenih narodov potrdila 3. junija 2015 (A/RES/69/283).

večji poudarek in skupni pristopi glede zmanjševanja, preprečevanja in omejevanja tveganj ter pripravljenosti nanje, hkrati pa tudi nadaljnja prizadevanja za izboljšanje hitrega odzivanja in trajnega okrevanja. Ta uredba bi torej morala prispevati h krepitvi odpornosti ter povezovanju humanitarne pomoči in razvojnega delovanja prek ukrepov hitrega odzivanja.

- (12) V skladu z mednarodnimi zavezami Unije na področju razvojne učinkovitosti, sprejetimi leta 2011 v Busanu in ponovno potrjenimi na forumu na visoki ravni leta 2016 v Nairobiju ter na katere je bilo opozorjeno v soglasju, bi bilo treba v okviru razvojnega sodelovanja Unije uporabljati načela uspešnosti razvoja, med drugim prevzemanje odgovornosti držav v razvoju za razvojne prednostne naloge, osredotočenost na rezultate, vključujoča razvojna partnerstva ter preglednost in odgovornost.
- (13) V skladu s cilji trajnostnega razvoja naj bi ta uredba prispevala k okrepljenemu spremljanju in poročanju s poudarkom na rezultatih, ki vključujejo izložke, izide in učinke v partnerskih državah, ki prejemajo zunanjo finančno pomoč Unije. Zlasti se, kot je bilo dogovorjeno v soglasju, pričakuje, da se bo iz ukrepov na podlagi te uredbe prispevalo 20 % uradne razvojne pomoči, financirane v skladu s to uredbo, za socialno vključevanje in človekov razvoj, vključno z enakostjo spolov ter opolnomočenjem žensk.
- (14) Kadar je mogoče in ustrezno, bi bilo treba rezultate zunanjega delovanja Unije spremljati in ocenjevati na podlagi vnaprej določenih, preglednih, posamezni državi prilagojenih in merljivih kazalnikov, prilagojenih posebnostim in ciljem instrumenta, po možnosti na podlagi okvira partnerske države za rezultate.
- (15) Ta uredba bi morala prispevati k skupnemu cilju Unije, da bo zagotovila 0,7 % bruto nacionalnega dohodka kot uradno razvojno pomoč v obdobju izvajanja Agende 2030. V tem smislu bi morale vsaj 92 % finančnih sredstev na podlagi te uredbe prispevati k ukrepom, zasnovanim tako, da izpolnjujejo merila za uradno razvojno pomoč, ki jih je določil Odbor za razvojno pomoč pri Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj.
- (16) Da bi zagotovili sredstva tam, kjer so najbolj potrebna, zlasti v najmanj razvitih državah in državah v nestabilnih razmerah in konfliktih, bi morala ta uredba v obdobju izvajanja Agende 2030 prispevati k doseganju skupnega cilja 0,20 % bruto nacionalnega dohodka Unije za najmanj razvite države.
- (17) Ta uredba bi morala odražati dejstvo, da se je na strateške prioritete treba osredotočiti tako geografsko (evropsko sosedstvo in Afrika ter države, ki so ranljive in potrebujejo največ pomoči) kot tudi tematsko (varnost, migracije, podnebne spremembe in človekove pravice).
- (18) S to uredbo bi bilo treba podpirati izvajanje evropske sosedске politike, kakor je bila revidirana leta 2015, in izvajanje regionalnih okvirov sodelovanja, kot so programi za čezmejno sodelovanje in zunanje vidike zadevnih makroregionalnih strategij in politik ter strategij in politik za morske bazene. Vse te pobude nudijo politične okvire za poglobitev odnosov s partnerskimi državami in med njimi na podlagi načel vzajemne odgovornosti ter skupne in deljene odgovornosti.

- (19) Evropska sosedstva politika, kakor je bila revidirana leta 2015⁶², si prizadeva za stabilizacijo sosednjih držav in krepitev odpornosti, zlasti s spodbujanjem gospodarskega razvoja, kot glavnih političnih prednostnih nalog Unije. Da bi se dosegli cilji revidirane evropske sosedstva politike, se ta osredotoča na štiri prednostna področja: dobro upravljanje, demokracija, pravna država in človekove pravice, s posebnim poudarkom na nadaljnjem povezovanju s civilno družbo; gospodarski razvoj; varnost; migracije in mobilnost, vključno z odpravljanjem temeljnih vzrokov za nedovoljene migracije in prisilno razseljevanje. Razlikovanje in večja vzajemna odgovornost sta zaščitni znak evropske sosedstva politike, ob upoštevanju različnih stopenj sodelovanja ter interesov vsake posamezne države glede značilnosti in poudarka njenega partnerstva z Unijo.
- (20) Ta uredba bi morala podpirati vzpostavitev posodobljenega pridružitvenega sporazuma z državami iz skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (v nadaljnjem besedilu: AKP) ter EU in njenim partnerjem iz AKP omogočati nadaljnji razvoj močnega zaveznitva na področju ključnih globalnih izzivov. Natančneje, ta uredba bi morala podpirati nadaljevanje vzpostavljenega sodelovanja med Unijo in Afriško unijo, v skladu s skupno strategijo Afrike in EU, ter graditi na prihodnjem sporazumu med EU in AKP po letu 2020, tudi prek kontinentalnega pristopa do Afrike.
- (21) Unija bi si morala prizadevati za najučinkovitejšo možno uporabo razpoložljivih virov in s tem za optimizacijo učinka svojega zunanjega delovanja. V ta namen bi bilo treba zagotoviti povezovanje in dopolnjevanje instrumentov Unije za zunanje financiranje, in sicer instrumenta za predpristopno pomoč III⁶³, instrumenta za humanitarno pomoč⁶⁴, Sklepa o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj⁶⁵, evropskega instrumenta za jedrsko varnost, ki bo dopolnjeval instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, na podlagi Pogodbe Euratom⁶⁶, skupne zunanje in varnostne politike in na novo predlaganega evropskega mirovnega instrumenta,⁶⁷ ki se financira zunaj proračuna EU, ter ustvariti sinergije z drugimi politikami in programi Unije. To po potrebi vključuje skladnost in dopolnjevanje z makrofinančno pomočjo. Da bi se v največji možni meri povečal učinek kombiniranega posredovanja za doseganje skupnega cilja, bi morala ta uredba omogočati kombiniranje financiranja z drugimi programi Unije, če prispevki ne krijejo istih stroškov.

⁶² Skupno sporočilo Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Pregled evropske sosedstva politike“ z dne 18. novembra 2015.

⁶³ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III), COM(2018) 465 final.

⁶⁴ Uredba Sveta (ES) št. 1257/96 z dne 20. junija 1996 o humanitarni pomoči (UL L 163, 2.7.1996, str. 1).

⁶⁵ Predlog sklepa Sveta o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, vključno z odnosi med Evropsko unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani (sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj), COM(2018) 461 final.

⁶⁶ Predlog uredbe Sveta o vzpostavitvi evropskega instrumenta za jedrsko varnost, ki dopolnjuje instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, na podlagi Pogodbe Euratom, COM(2018) 462 final.

⁶⁷ Predlog visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Svetu za sklep Sveta o vzpostavitvi evropskega mirovnega instrumenta, C(2018) 3800 final.

- (22) Sredstva iz te uredbe bi bilo treba uporabiti za financiranje ukrepov v okviru mednarodne razsežnosti programov Erasmus, ki bi se morali izvajati v skladu z uredbo Erasmus⁶⁸.
- (23) Glavni pristop za ukrepe, ki se financirajo v okviru te uredbe, bi moral biti v okviru geografskih programov, da se kar najbolj poveča učinek pomoči Unije in da se delovanje Unije približa partnerskim državam in njihovemu prebivalstvu. Če je ustrezno, bi bilo treba ta splošni pristop dopolniti s tematskimi programi in ukrepi hitrega odzivanja.
- (24) V skladu s soglasjem bi morale Unija in njene države članice izboljšati skupno pripravo programov, da bi povečale svoj kolektivni učinek z združevanjem sredstev in zmogljivosti. Skupna priprava programov bi morala temeljiti na prizadevanjih, prevzemanju lastništva in odgovornosti partnerskih držav. Unija in države članice bi si morale prizadevati za podporo partnerskim državam prek skupnega izvajanja, če je ustrezno.
- (25) Medtem ko bi se morale demokracija in človekove pravice, vključno z enakostjo spolov ter opolnomočenjem žensk, odražati v celotnem obdobju izvajanja te uredbe, pa bi morale imeti pomoč Unije v okviru tematskih programov za človekove pravice in demokracijo ter organizacije civilne družbe posebno dopolnilno in dodatno vlogo zaradi svojega globalnega značaja in neodvisnosti ukrepanja od soglasja vlad in javnih organov zadevnih tretjih držav.
- (26) Organizacije civilne družbe bi morale zajemati širok nabor akterjev z različnimi vlogami in pooblastili, ki vključujejo vse nedržavne, neprofitne strukture, so nepristranske in nenasilne ter v okviru katerih se ljudje združujejo, da bi sledili skupnim ciljem in idealom, ki so lahko politični, kulturni, družbeni ali ekonomski. Delujejo na lokalnih, pa tudi na nacionalnih, regionalnih in mednarodnih ravneh ter vključujejo formalne in neformalne organizacije v mestih in na podeželju.
- (27) V tej uredbi so določena finančna sredstva za ta instrument, ki za Evropski parlament in Svet pomenijo prednostni referenčni znesek v letnem proračunskem postopku v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju⁶⁹.
- (28) Z odražanjem pomembnosti obvladovanja podnebnih sprememb v skladu z zavezo Unije za izvajanje Pariškega sporazuma in ciljev ZN za trajnostni razvoj bi morala ta uredba prispevati k vključevanju podnebnih ukrepov v vse politike Unije in k doseganju skupnega cilja 25 % odhodkov proračuna Unije, namenjenih podpori podnebnih ciljev. Pričakuje se, da se bo z ukrepi v okviru te uredbe 25 % skupnih finančnih sredstev prispevalo za podnebne cilje. Ustrezni ukrepi bodo opredeljeni med izvajanjem uredbe, skupni prispevek iz te uredbe pa bi moral biti predmet ustreznih postopkov ocenjevanja in pregleda.
- (29) Bistvenega pomena je, da se dodatno okrepi sodelovanje na področju migracij s partnerskimi državami, s čimer bi se izkoristile dobro upravljane in zakonite migracije ter učinkovito obravnavale nedovoljene migracije. Tovrstno sodelovanje bi moralo

⁶⁸ COM(2018) 367 final – Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa „Erasmus“: program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1288/2013.

⁶⁹ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

prispevati k zagotavljanju dostopa do mednarodne zaščite, odpravi temeljnih vzrokov nedovoljenih migracij, krepitvi upravljanja meja in prizadevanjem v boju proti nedovoljenim migracijam, trgovini z ljudmi in tihotapljenju migrantov ter delu na področju vračanja, ponovnega sprejema in reintegracije, če je to ustrezno, na podlagi vzajemne odgovornosti ter polnega spoštovanja zavez glede humanitarne pomoči in človekovih pravic. Zato bi moralo biti učinkovito sodelovanje tretjih držav z Unijo na tem področju sestavni del splošnih načel te uredbe. Med migracijsko politiko in politiko razvojnega sodelovanja je pomembna večja skladnost, da se zagotovi, da razvojna pomoč partnerskim državam pomaga učinkoviteje upravljati migracije. Ta uredba bi morala prispevati k usklajenemu, celostnemu in strukturiranemu pristopu do migracij ter omogočati čim večje sinergije in zagotavljati potreben vzvod.

- (30) Ta uredba bi morala Uniji omogočiti, da se odzove na izzive in priložnosti, povezane z migracijami, ter hkrati dopolnjevati migracijsko politiko Unije. V ta namen in brez poseganja v nepredvidene okoliščine naj bi se 10 % finančnih sredstev namenilo odpravljanju temeljnih vzrokov nedovoljenih migracij in prisilnega razseljevanja ter podpiranju upravljanja in vodenja migracij, vključno z zaščito pravic beguncev in migrantov v okviru ciljev te uredbe.
- (31) Za to uredbo bi se morala uporabljati horizontalna finančna pravila, ki sta jih sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi člena 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Ta pravila so določena v finančni uredbi, pri čemer določajo zlasti postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad, posrednega izvrševanja, finančne pomoči, proračunske podpore, skrbniških skladov, finančnih instrumentov in proračunskih jamstev ter urejajo nadzor odgovornosti finančnih akterjev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, se nanašajo tudi na zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah in tretjih državah, saj je spoštovanje tega načela bistveno za dobro finančno poslovanje in učinkovito financiranje EU.
- (32) Vrste financiranja in načini izvrševanja iz te uredbe bi morali biti izbrani na podlagi njihove primernosti za uresničevanje specifičnih ciljev ukrepov in doseganje rezultatov, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme ter pričakovano tveganje, da bo prišlo do kršitev. To bi moralo vključevati razmislek o uporabi pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot je določeno v členu 125(1) finančne uredbe.
- (33) Novi Evropski sklad za trajnostni razvoj plus (v nadaljnjem besedilu: EFSD+), ki temelji na svojem uspešnem predhodniku EFSD⁷⁰, bi moral pomeniti celovit finančni sveženj, ki zagotavlja zmogljivost financiranja v obliki nepovratnih sredstev, proračunskih jamstev in finančnih instrumentov po vsem svetu. EFSD+ bi moral podpirati načrt za zunanje naložbe ter združevati operacije mešanega financiranja in operacije proračunskega jamstva, ki jih krije jamstvo za zunanje delovanje, vključno s tistimi, ki krijejo tveganja državnih posojilojemalcev, povezana z dajanjem posojil, ki je bilo izvedeno že v okviru mandata Evropske investicijske banke za zunanja posojila. Evropska investicijska banka bi morala glede na svojo vlogo v skladu s Pogodbama in svoje izkušnje v zadnjih desetletjih pri podpiranju politik Unije ostati naravni partner Komisije za izvajanje operacij v okviru jamstva za zunanje delovanje.

⁷⁰ Uredba (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. septembra 2017 o vzpostavitvi Evropskega sklada za trajnostni razvoj (EFSD), jamstva EFSD ter jamstvenega sklada EFSD.

- (34) Namen EFSD+ bi morala biti podpora naložbam za prispevanje k doseganju ciljev trajnostnega razvoja s spodbujanjem trajnostnega in vključujočega gospodarskega in družbenega razvoja ter socialno-ekonomske odpornosti v partnerskih državah, s posebnim poudarkom na izkoreninjenju revščine, trajnostni in vključujoči rasti, ustvarjanju dostojnih delovnih mest, gospodarskih priložnostih, spretnostih in podjetništvu, socialno-ekonomskih sektorjih ter mikro, malih in srednjih podjetjih ter odpravljanju posebnih socialno-ekonomskih temeljnih vzrokov za nedovoljene migracije, v skladu z ustreznimi okvirnimi programskimi dokumenti. Posebna pozornost bi se morala nameniti državam, ki so bile opredeljene kot države v nestabilnih razmerah ali konfliktih, najmanj razvitim državam in močno zadolženim revnim državam.
- (35) EFSD+ bi moral čim bolj povečati dodatnost financiranja, obravnavati nedelovanje trga in neoptimalne naložbene okoliščine, zagotoviti inovativne proizvode ter privabiti sredstva zasebnega sektorja. Udeležba zasebnega sektorja pri sodelovanju Unije s partnerskimi državami prek EFSD+ bi morala zagotoviti merljiv in dodaten razvojni učinek, ne da bi izkrivljala trg, ter bi morala biti stroškovno učinkovita in temeljiti na vzajemni odgovornosti ter delitvi tveganja in stroškov. EFSD+ bi moral delovati kot točka „vse na enem mestu“ za sprejemanje predlogov za financiranje finančnih institucij in javnih ali zasebnih vlagateljev ter zagotavljanje najrazličnejše finančne podpore za upravičene naložbe.
- (36) Treba bi bilo vzpostaviti jamstvo za zunanje delovanje na podlagi obstoječega jamstva EFSD in Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe. Jamstvo za zunanje delovanje bi moralo podpirati operacije EFSD+, ki jih krije proračunsko jamstvo, makrofinančno pomoč in posojila tretjim državam na podlagi Sklepa Sveta 77/270/Euratom⁷¹. Te operacije bi morale prejemati podporo iz odobritev v okviru te uredbe, skupaj s tistimi iz Uredbe (EU) št. .../... (IPA III) in Uredbe (EU) št. .../... (EINS), ki bi morale zajemati tudi rezervacije in obveznosti, ki izhajajo iz posojil v obliki makrofinančne pomoči oziroma posojil tretjim državam iz člena 10(2) Uredbe EINS. Pri financiranju operacij EFSD+ bi morala biti prednost namenjena projektom, ki imajo velik učinek na ustvarjanje delovnih mest ter katerih razmerje med stroški in koristmi povečuje trajnost naložb. Operacije, ki prejemajo podporo jamstva za zunanje delovanje, bi morala spremljati poglobljena predhodna ocena okoljskih, finančnih in socialnih vidikov, kot je ustrezno in v skladu z zahtevami za boljše pravno urejanje. Jamstvo za zunanje delovanje se ne bi smelo uporabljati za zagotavljanje osnovnih javnih storitev, ki ostajajo v odgovornosti vlad.
- (37) Da se zagotovi prožnost, poveča privlačnost za zasebni sektor ter omogoči čim večji učinek naložb, bi bilo treba upravičnim partnerjem omogočiti odstopanje od pravil v zvezi z načini izvrševanja proračuna Unije, kot je določeno v finančni uredbi. Upravičeni partnerji so lahko tudi organi, ki niso pooblaščen za izvajanje javno-zasebnega partnerstva, in subjekti zasebnega prava partnerske države.
- (38) Da bi se povečal učinek jamstva za zunanje delovanje, bi morale imeti države članice in pogodbenice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru možnost, da zagotovijo prispevke v obliki denarja ali jamstva. Prispevek v obliki jamstva ne bi smel presežati 50 % zneska operacij, za katere jamči Unija. Za finančne obveznosti, ki

⁷¹ Sklep Sveta 77/270/Euratom z dne 29. marca 1977 o pooblastitvi Komisije za dodelitev Euratom posojil zaradi prispevanja k financiranju nuklearnih elektrarn (UL L 88, 6.4.1977, str. 9).

izhajajo iz tega jamstva, se ne bi smele oblikovati rezervacije in likvidnostni blažilec bi se moral zagotoviti iz skupnega sklada za rezervacije.

- (39) Zunanji ukrepi se pogosto izvajajo v izredno nestabilnem okolju, ki zahteva nenehno in hitro prilagajanje spreminjajočim se potrebam partnerjev Unije in globalnim izzivom na področju človekovih pravic, demokracije in dobrega upravljanja, varnosti in stabilnosti, podnebnih sprememb in okolja, oceanov ter migracijskih kriz in temeljnih vzrokov zanje. Združevanje načela predvidljivosti s potrebo po hitrem odzivanju na nove potrebe posledično pomeni, da je treba prilagoditi finančno izvajanje programov. Glede na uspešne izkušnje Evropskega razvojnega sklada (ERS) bi moral za večjo zmožnost EU za odzivanje na nepredvidene potrebe, določen znesek ostati nedodeljen kot rezerva za nove izzive in prednostne naloge. Uporabiti bi ga bilo treba v skladu s postopki, določenimi v tej uredbi.
- (40) Zato bi morala ob spoštovanju načela, da se proračun EU določa vsako leto, ta uredba ohraniti možnost uporabe prožnosti, ki jih finančna uredba že dovoljuje za druge politike, tj. za prenose in ponovno dodeljevanje sredstev, da bi se s tem zagotovila učinkovita poraba sredstev Unije za državljane Unije in partnerske države, s čimer bi se v največji možni meri povečala razpoložljivost sredstev Unije, namenjenih posredovanju v okviru zunanjega delovanja Unije.
- (41) V skladu s členom 83 Sklepa Sveta .../... (ČDO) bi morali biti osebe in subjekti s sedežem v čezmorskih državah in ozemljih upravičeni do financiranja na podlagi te uredbe, v skladu z njenimi pravili in cilji ter ureditvami, ki se morda uporabljajo v državi članici, s katero sta zadevna čezmorska država ali ozemlje povezana. Poleg tega bi bilo treba spodbujati sodelovanje na področjih skupnega interesa med partnerskimi državami ter čezmorskimi državami in ozemlji ter najbolj oddaljenimi regijami Unije v skladu s členom 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije.
- (42) Zaradi okrepitve odgovornosti partnerskih držav za njihove razvojne procese in vzdržnost zunanje pomoči bi morala Unija, če je ustrezno, dati prednost uporabi institucij samih držav partneric ter sistemov in postopkov partnerskih držav v zvezi z vsemi vidiki projektnega cikla za sodelovanje.
- (43) Letni in večletni akcijski načrti ter ukrepi iz člena 19 so delovni programi v skladu s finančno uredbo. Letne ali večletne akcijske načrte sestavljajo sklopi ukrepov, ki so združeni v posamezen dokument.
- (44) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁷², Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95⁷³, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁷⁴ in Uredbo Sveta (EU) 2017/1939⁷⁵ je treba finančne interese Unije zaščititi z učinkovitimi in sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo preprečevanje, odkrivanje, odpravljanje in preiskovanje nepravilnosti, tudi goljufij, povračilo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter

⁷² Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁷³ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

⁷⁴ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

⁷⁵ UL L 283, 31.10.2017, str. 1.

po potrebi naložitev upravnih sankcij. Zlasti lahko v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) izvaja upravne preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije. V skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 lahko Evropsko javno tožilstvo preiskuje in preganja goljufije ter druga kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta⁷⁶. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije, ter Komisiji, uradu OLAF in Evropskemu računskemu sodišču podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje osebe, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice; zato bi morali sporazumi s tretjimi državami in ozemlji ter z mednarodnimi organizacijami, kot tudi vse pogodbe ali sporazumi, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, vsebovati določbe, ki Komisijo, Računsko sodišče in urad OLAF izrecno pooblašajo za izvajanje takšnih revizij, pregledov in inšpekcij na kraju samem v skladu z njihovimi pristojnostmi, ter zagotavljajo, da vse tretje osebe, ki so vključene v izvrševanje financiranja Unije, podelijo enakovredne pravice.

- (45) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje ustreznih določb te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011⁷⁷ Evropskega parlamenta in Sveta.
- (46) Za dopolnitev ali spremembo nebitvenih elementov te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije glede stopenj rezervacij, določenih v členu 26(3), področij sodelovanja in ukrepanja iz prilog II, III in IV, prednostnih področij operacij EFSD+ iz Priloge V, upravljanja EFSD+ iz Priloge VI, za pregled ali dopolnitev kazalnikov iz Priloge VII, če je ustrezno, in za dopolnitev te uredbe z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje.
- (47) V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁷⁸ je ta program treba oceniti na podlagi informacij, zbranih na podlagi posebnih zahtev glede spremljanja, pri čemer se je treba izogniti pretiranemu urejanju in upravnim bremenom, zlasti za države članice. Te zahteve lahko po potrebi vključujejo merljive kazalnike, ki so osnova za ocenjevanje učinkov programa na terenu. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

⁷⁶ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

⁷⁷ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁷⁸ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje (UL L 123, 12.5.2016, str. 1–14).

- (48) Sklicevanja na instrumente Unije v členu 9 Sklepa Sveta 2010/427/EU⁷⁹, ki se nadomestijo s to uredbo, bi bilo treba razumeti kot sklicevanja na to uredbo, Komisija pa bi morala zagotoviti, da se ta uredba izvaja v skladu z vlogo ESZD, kakor je določena v navedenem sklepu.
- (49) Predvideni ukrepi, določeni v nadaljevanju, bi morali strogo slediti pogojem in postopkom, ki jih določajo omejevalni ukrepi Unije –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1 Predmet urejanja

S to uredbo se vzpostavi program „instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje“ (v nadaljnjem besedilu: instrument).

V Uredbi so določeni cilji instrumenta, proračun za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

Ustanovi se tudi Evropski sklad za trajnostni razvoj plus (v nadaljnjem besedilu: EFSD+) in vzpostavi jamstvo za zunanje delovanje.

Člen 2 Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „program za državo“ pomeni okvirni program, ki zajema eno samo državo;
- (2) „program za več držav“ pomeni okvirni program, ki zajema več kot eno državo;
- (3) „čezmejno sodelovanje“ pomeni sodelovanje med eno ali več državami članicami ter eno ali več tretjimi državami in ozemlji ob zunanjih mejah Unije;
- (4) „regionalni program“ pomeni okvirni program za več držav, ki zajema več kot eno tretjo državo na istem geografskem območju iz člena 4(2);
- (5) „transregionalni program“ pomeni okvirni program za več držav, ki zajema dve ali več tretjih držav na različnih geografskih območjih iz člena 4(2);
- (6) „pravni subjekt“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, ustanovljeno in priznano kot tako v skladu z nacionalnim pravom, pravom Unije ali mednarodnim pravom, ki ima pravno osebnost in lahko v svojem imenu uveljavlja pravice in prevzema obveznosti, ali subjekt brez pravne osebnosti v skladu s členom 197(2)(c) finančne uredbe;
- (7) „naložbeno okno“ pomeni ciljno področje za podporo iz jamstva EFSD+ za portfelje naložb v posamezne regije, države ali sektorje;

⁷⁹ Sklep Sveta 2010/427/EU z dne 26. julija 2010 o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanje delovanje (UL L 201, 3.8.2010, str. 30).

- (8) „donator“ pomeni državo članico, mednarodno finančno institucijo ali javno ustanovo države članice, javno agencijo ali druge subjekte, ki prispevajo v skupni sklad za rezervacije v denarju ali jamstvih;

Člen 3 **Cilji**

1. Splošni cilj te uredbe je podpirati in spodbujati vrednote in interese Unije po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela zunanjega delovanja Unije iz člena 3(5) ter členov 8 in 21 Pogodbe o Evropski uniji.
2. V skladu z odstavkom 1 so specifični cilji te uredbe naslednji:
 - (a) podpirati in pospeševati dialog in sodelovanje s tretjimi državami in regijami v sosedstvu, podsaharski Afriki, Aziji in Pacifiku ter v Ameriki in na Karibih;
 - (b) na svetovni ravni utrjevati in podpirati demokracijo, pravno državo in človekove pravice, podpirati organizacije civilne družbe, nadaljnjo stabilnost in mir ter obravnavati druge svetovne izzive, vključno z migracijami in mobilnostjo;
 - (c) zagotavljati hiter odziv na: krizne razmere, nestabilnost in konflikte; izzive v zvezi z odpornostjo ter povezovanjem humanitarne pomoči in razvojnega ukrepanja; ter potrebe in prednostne naloge zunanje politike.Doseganje teh ciljev se meri z ustreznimi kazalniki iz člena 31.
3. Vsaj 92 % odhodkov na podlagi te uredbe izpolnjuje merila za uradno razvojno pomoč, ki jih je določil Odbor za razvojno pomoč, ki ga je ustanovila Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj.

Člen 4 **Področje uporabe in struktura**

1. Financiranje Unije na podlagi te uredbe se izvaja prek:
 - (a) geografskih programov;
 - (b) tematskih programov;
 - (c) ukrepov hitrega odzivanja.
2. Geografski programi vključujejo sodelovanje s posameznimi državami in z več državami na naslednjih področjih:
 - (a) sosedstvo;
 - (b) podsaharska Afrika;
 - (c) Azija in Pacifik;
 - (d) Amerika in Karibi.

Geografski programi lahko zajemajo vse tretje države, razen za kandidatke in potencialne kandidatke, kot so opredeljene v Uredbi (EU) št./....⁸⁰. (IPA), in čezmorske države in ozemlja, kot so opredeljeni v Sklepu Sveta .../... (EU).

Geografski programi na sosedskem območju lahko zajemajo katero koli državo iz Priloge I.

Da bi se dosegli cilji iz člena 3, geografski programi temeljijo na področjih sodelovanja iz Priloge II.

3. Tematski programi zajemajo ukrepe, povezane z doseganjem ciljev trajnostnega razvoja na svetovni ravni, in sicer na naslednjih področjih:

- (a) človekove pravice in demokracija;
- (b) organizacije civilne družbe;
- (c) stabilnost in mir;
- (d) svetovni izzivi.

Tematski programi lahko zajemajo vse tretje države ter čezmorske države in ozemlja, kakor so opredeljeni v Sklepu Sveta .../... (EU).

Da bi se dosegli cilji iz člena 3, tematski programi temeljijo na področjih ukrepanja iz Priloge III.

4. Ukrepi hitrega odzivanja bodo omogočili zgodnje ukrepanje za:

- (a) prispevanje k stabilnosti in preprečevanje konfliktov v nujnih razmerah ter razmerah na začetku krize, sredi krize in po krizi;
- (b) prispevanje h krepitvi odpornosti držav, družb, skupnosti in posameznikov ter povezovanje humanitarne pomoči in razvojnega ukrepanja;
- (c) obravnavanje potreb in prednostnih nalog zunanje politike.

Ukrepi hitrega odzivanja lahko zajemajo vse tretje države ter čezmorske države in ozemlja, kakor so opredeljeni v Sklepu Sveta.../... (EU).

Da bi se dosegli cilji iz člena 3, ukrepi hitrega odzivanja temeljijo na področjih ukrepanja iz Priloge IV.

5. Ukrepi na podlagi te uredbe se izvajajo predvsem prek geografskih programov.

Ukrepi, ki se izvajajo v okviru tematskih programov, dopolnjujejo ukrepe, financirane v okviru geografskih programov, in podpirajo svetovne in transregionalne pobude za doseganje mednarodno dogovorjenih ciljev, zlasti ciljev trajnostnega razvoja, varovanja svetovnih javnih dobrin ali obravnavanja svetovnih izzivov. Ukrepi se lahko prek tematskih programov izvedejo tudi, če geografski program ne obstaja ali je bil prekinjen ali če z zadevno partnersko državo ni bil dosežen sporazum ali geografski programi niso primerni za ukrep.

Ukrepi hitrega odzivanja dopolnjujejo geografske in tematske programe. Ti ukrepi se oblikujejo in izvajajo tako, da se, če je ustrezno, omogoči njihova kontinuiteta v okviru geografskih ali tematskih programov.

⁸⁰ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (UL L).

6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 34 za dopolnitev ali spremembo prilog II, III in IV.

Člen 5

Doslednost, skladnost in dopolnjevanje

1. Pri izvajanju te uredbe se zagotovijo skladnost, sinergije in dopolnjevanje z drugimi področji zunanjega delovanja Unije, drugimi relevantnimi politikami in programi Unije ter skladnost politike za razvoj.
2. Ukrepi, ki spadajo v področje uporabe Uredbe Sveta (ES) št. 1257/96, se ne financirajo na podlagi te uredbe.
3. Če je ustrezno, lahko k ukrepom, vzpostavljenim na podlagi te uredbe, prispevajo drugi programi Unije, če ti prispevki ne krijejo istih stroškov. Ta uredba lahko prispeva k ukrepom, vzpostavljenim na podlagi drugih programov Unije, če ti prispevki ne krijejo istih stroškov. V takih primerih se v delovnem programu za navedene ukrepe določi, kateri sklop pravil se uporablja.

Člen 6

Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje te uredbe za obdobje 2021–2027 znašajo 89 200 milijonov EUR v tekočih cenah.
2. Finančna sredstva iz odstavka 1 se delijo na:
 - (a) 68 000 milijonov EUR za geografske programe, in sicer:
 - vsaj 22 000 milijonov EUR za sosedstvo,
 - vsaj 32 000 milijonov EUR za podsaharsko Afriko,
 - 10 000 milijonov EUR za Azijo in Pacifik,
 - 4 000 milijonov EUR za Ameriko in Karibe;
 - (b) 7 000 milijonov EUR za tematske programe, in sicer:
 - 1 500 milijonov EUR za program za človekove pravice in demokracijo,
 - 1 500 milijonov EUR za program za organizacije civilne družbe,
 - 1 000 milijonov EUR za program za stabilnost in mir,
 - 3 000 milijonov EUR za program za svetovne izzive;
 - (c) 4 000 milijonov EUR za ukrepe hitrega odzivanja.
3. Zneskom iz odstavka 2 se doda rezerva za nove izzive in prednostne naloge iz člena 15, ki bo znašal 10 200 milijonov EUR.
4. Finančna sredstva iz odstavka 2(a) ustrezajo vsaj 75 % finančnih sredstev iz odstavka 1.

Člen 7
Okvir politike

Splošni okvir politike za izvajanje te uredbe predstavljajo pridružitveni sporazumi, sporazumi o partnerstvu in sodelovanju, večstranski sporazumi in drugi sporazumi, ki vzpostavljajo pravno zavezujoč odnos s partnerskimi državami, ter sklepi Evropskega sveta in sklepi Sveta, izjave srečanj na vrhu ali sklepi srečanj na visoki ravni s partnerskimi državami, ustrezne resolucije Evropskega parlamenta, sporočila Komisije ali skupna sporočila Komisije ter visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.

Člen 8
Splošna načela

1. Unija si prek dialoga in sodelovanja s partnerskimi državami in regijami prizadeva za spodbujanje, razvoj in krepitev načel demokracije, pravne države ter spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, na katerih temelji.
2. Da bi se upoštevala načela človekovih pravic, da bi se imetniki pravic podprli pri uveljavljanju pravic, pri čemer velja osrednja pozornost revnejšim in bolj ranljivim skupinam, ter da bi se partnerske države podprle pri uresničevanju njihovih mednarodnih zavez na področju človekovih pravic, se uporabi pristop, ki temelji na pravicah in obsega človekove pravice, bodisi državljanske, politične ali ekonomske, socialne in kulturne. Ta uredba spodbuja enakost spolov in opolnomočenje žensk.
3. Unija po potrebi podpira izvajanje dvostranskega, regionalnega in večstranskega sodelovanja in dialoga, partnerskih sporazumov in tristranskega sodelovanja.

Unija spodbuja večstranski in na pravilih temelječi pristop k svetovnim dobrinam in izzivom ter na tem področju sodeluje z državami članicami, partnerskimi državami, mednarodnimi organizacijami in drugimi donatorji.

Unija spodbuja sodelovanje z mednarodnimi organizacijami in drugimi donatorji.

V odnosih s partnerskimi državami se upošteva njihovo dosedanje izvajanje zavez, mednarodnih sporazumov in pogodbenih odnosov z Unijo.

4. Kjer je primerno, sodelovanje med Unijo in državami članicami na eni strani ter partnerskimi državami na drugi strani temelji na načelih učinkovitosti razvoja in spodbuja ta načela, in sicer: odgovornost partnerskih držav za prednostne naloge razvoja, osredotočenost na rezultate, vključujoča razvojna partnerstva, preglednost in vzajemna odgovornost. Unija spodbuja učinkovito in uspešno mobilizacijo ter uporabo sredstev.

Komisija v skladu z načelom vključujočega partnerstva, če je ustrezno, zagotovi, da se z ustreznimi zainteresiranimi stranmi iz partnerskih držav, vključno z organizacijami civilne družbe in lokalnimi organi, opravijo ustrezna posvetovanja, in da so jim pravočasno na voljo ustrezne informacije, kar jim omogoča dejavno vlogo pri oblikovanju in izvajanju programov ter povezanih postopkih spremljanja programov.

Če je ustrezno, Komisija v skladu z načelom odgovornosti spodbuja, da se za izvajanje programov uporabljajo sistemi partnerskih držav.

5. Unija in države članice zaradi spodbujanja dopolnjevanja in učinkovitosti delovanja usklajujejo svoje politike in se med seboj posvetujejo o programih pomoči, tudi v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah.
6. Programi in ukrepi v okviru te uredbe upoštevajo podnebne spremembe, varstvo okolja in enakost spolov ter obravnavajo medsebojne povezave med cilji trajnostnega razvoja ter tako spodbujajo celostne ukrepe, ki lahko ustvarijo dodatne koristi in na dosleden način izpolnijo več ciljev. Ti programi in ukrepi temeljijo na analizi tveganj in ranljivosti, vključujejo vidik odpornosti in konfliktov. Njihovo vodilno načelo je, da nihče ni prezrt.
7. S partnerji se skuša doseči bolj usklajen, celosten in strukturiran pristop k vprašanju migracij, učinkovitost tega pristopa pa se redno ocenjuje.
8. Komisija obvešča Evropski parlament in si z njim redno izmenjuje mnenja.

Člen 9

Krepitev zmogljivosti vojaških akterjev v podporo razvoju in varnosti za razvoj

1. V skladu s členom 41(2) Pogodbe o Evropski uniji se financiranje Unije na podlagi te uredbe ne uporablja za financiranje nabave orožja ali streliva oziroma operacij vojaškega ali obrambnega pomena.
2. Da bi prispevala k trajnostnemu razvoju, za katerega so potrebne stabilne, miroljubne in vključujoče družbe, se lahko pomoč Unije iz te Uredbe v izjemnih okoliščinah iz odstavka 4 lahko uporabi v okviru širše reforme varnostnega sektorja ali za krepitev zmogljivosti vojaških akterjev v partnerskih državah, in sicer za zagotavljanje razvojnih dejavnosti in varnosti za razvojne dejavnosti.
3. Pomoč iz tega člena lahko zajema zlasti zagotavljanje programov za krepitev zmogljivosti v podporo razvoju in varnosti za razvoj, vključno z usposabljanjem, mentorstvom in svetovanjem, pa tudi zagotavljanje opreme, izboljšave infrastrukture in storitve, neposredno povezane s to pomočjo.
4. Pomoč iz tega člena se zagotovi le:
 - (a) kadar zahtev ni mogoče izpolniti z nevojaškimi akterji, da bi se ustrezno dosegli cilji Unije iz te uredbe, in če je ogrožen obstoj delujočih državnih institucij ali zaščita človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter če državne institucije ne morejo obvladati te grožnje; ter
 - (b) kadar med zadevno partnersko državo in Unijo obstaja soglasje, da so vojaški akterji ključnega pomena za ohranitev, vzpostavitev ali ponovno vzpostavitev bistvenih pogojev za trajnostni razvoj, tudi v kriznih in ranljivih ali nestabilnih razmerah in okoliščinah.
5. Pomoč Unije iz tega člena se ne uporabi za financiranje krepitve zmogljivosti vojaških akterjev v druge namene kakor za zagotavljanje razvojnih dejavnosti in varnosti za razvojne dejavnosti. Zlasti se ne uporabi za financiranje:
 - (a) ponavljajočih se vojaških odhodkov;
 - (b) naročanja orožja in streliva ali katere koli druge opreme, zasnovane za uporabo smrtonosne sile;
 - (c) usposabljanja, namenjenega posebej za krepitev zmogljivosti oboroženih sil za boj.

6. Komisija pri oblikovanju in izvajanju ukrepov iz tega člena spodbuja odgovornost partnerske države. Razvije tudi potrebne elemente in dobre prakse, potrebne za zagotavljanje srednje- in dolgoročne trajnosti, ter spodbuja pravno državo in uveljavljena mednarodna pravna načela.
7. Komisija za ukrepe iz tega člena vzpostavi ustrezne postopke za oceno tveganja, spremljanje in ocenjevanje.

NASLOV II IZVAJANJE TE UREDBE

Poglavje I Načrtovanje programov

Člen 10

Splošni pristop pri načrtovanju programov

1. Sodelovanje in posredovanje na podlagi te uredbe se načrtuje, razen pri ukrepih hitrega odzivanja iz člena 4(4).
2. Na podlagi člena 7 načrtovanje programov v skladu s to uredbo temelji na naslednjem:
 - (a) programski dokumenti zagotavljajo dosleden okvir za sodelovanje med Unijo in partnerskimi državami ali regijami, ki je skladen s splošnim namenom in obsegom, cilji in načeli iz te uredbe;
 - (b) Unija in države članice se že v zgodnji fazi postopka načrtovanja programov in med tem postopkom med seboj posvetujejo zaradi večje doslednosti, dopolnjevanja in skladnosti svojih dejavnosti sodelovanja. Skupno načrtovanje programov je prednostni pristop pri načrtovanju za posamezne države. Po potrebi je skupno načrtovanje programov na voljo drugim donatorjem;
 - (c) Unija se po potrebi posvetuje tudi z drugimi donatorji in akterji, vključno s predstavniki civilne družbe in lokalnimi organi;
 - (d) tematski programi za človekove pravice in demokracijo ter civilno družbo iz člena 4(3)(a) in (b) zagotavljajo pomoč neodvisno od soglasja vlad in drugih javnih organov zadevnih tretjih držav. Ti tematski programi podpirajo predvsem organizacije civilne družbe.

Člen 11

Programska načela za pripravo geografskih programov

1. Priprava geografskih programov temelji na naslednjih načelih:
 - (a) brez poseganja v odstavek 4 ukrepi, kolikor je mogoče, temeljijo na dialogu med Unijo, državami članicami in zadevnimi partnerskimi državami, vključno z nacionalnimi in lokalnimi organi, ki vključujejo civilno družbo, nacionalne in lokalne parlamente ter druge zainteresirane strani, da se okrepi odgovornost za proces in spodbudi podpora nacionalnim in regionalnim strategijam;

- (b) če je ustrezno, se programsko obdobje uskladi s strateškimi cikli partnerskih držav;
 - (c) načrtovanje programov lahko predvideva dejavnosti sodelovanja, ki se financirajo iz različnih dodelitev iz člena 6(2) in iz drugih programov Unije v skladu z njihovimi temeljnimi akti.
2. Načrtovanje geografskih programov zagotavlja poseben, prilagojen okvir za sodelovanje, ki temelji na:
- (a) potrebah partnerjev, določenih na podlagi posebnih meril, ob upoštevanju prebivalstva, revščine, neenakosti, človekovega razvoja, gospodarske in okoljske ranljivosti ter državne in družbene odpornosti;
 - (b) zmogljivosti partnerjev za ustvarjanje finančnih virov in dostop do njih ter njihovih absorpcijskih sposobnosti;
 - (c) zavezah in uspešnosti partnerjev, določenih na podlagi meril, kot sta politična reforma ter gospodarski in družbeni razvoj;
 - (d) morebitnem učinku financiranja Unije v partnerskih državah in regijah;
 - (e) zmogljivosti in zavezanosti partnerja, da spodbuja skupne interese in vrednote ter podpira skupne cilje in večstranska zavezištva, pa tudi napredek pri prednostnih nalogah Unije.
3. Države, ki najbolj potrebujejo pomoč, zlasti najmanj razvite države, države z nizkim dohodkom ter države v krizi in po krizi ter v nestabilnih in ranljivih razmerah, vključno z majhnimi otoškimi državami v razvoju, imajo prednost pri dodeljevanju sredstev.
4. Sodelovanje z industrializiranimi državami se osredotoča na spodbujanje interesov Unije in skupnih interesov.
5. Programski dokumenti za geografske programe so usmerjeni v rezultate, in kjer je primerno, upoštevajo mednarodno dogovorjene cilje in kazalnike, zlasti tiste, ki so določeni za cilje trajnostnega razvoja, ter okvire za rezultate na ravni države, da se oceni in sporoči prispevek Unije k rezultatom na ravni izložkov, izidov in učinkov.
6. Pri oblikovanju programskih dokumentov za države in regije v kriznih ali pokriznih, nestabilnih in ranljivih razmerah se ustrezno upoštevajo posebne potrebe in okoliščine zadevnih držav ali regij.
- če so partnerske države ali regije neposredno vpletene v krizne, pokrizne ali nestabilne razmere ali pa te nanje vplivajo, se poseben poudarek nameni boljšemu usklajevanju vseh zadevnih akterjev za pomoč pri prehodu iz izrednih razmer v fazo razvoja.
7. Ta uredba prispeva k ukrepom, vzpostavljenim z Uredbo (EU) .../... (Erasmus). Ta uredba bo osnova za enoten programski dokument za sedem let, ki bo vključeval sredstva iz Uredbe (EU) .../... (IPA III). Za uporabo teh sredstev se uporablja Uredba (EU) .../... (Erasmus).

Člen 12

Programski dokumenti za geografske programe

1. Pri geografskih programih se ta uredba izvaja v okviru večletnih okvirnih programov za posamezne države in za več držav.
2. V večletnih okvirnih programih se določajo prednostna področja za financiranje s strani Unije, specifični cilji, pričakovani rezultati, jasni in specifični kazalniki smotrnosti in okvirne finančne dodelitve, tako v celoti kot tudi za vsako prednostno področje posebej.
3. Večletni okvirni programi temeljijo na:
 - (a) nacionalni ali regionalni strategiji v obliki razvojnega načrta ali podobnega dokumenta, ki ga Komisija sprejme kot podlago za ustrezen večletni okvirni program in sicer ob sprejetju navedenega dokumenta;
 - (b) okvirnem dokumentu, ki določa politiko Unije do zadevnega partnerja ali partnerjev, vključno s skupnim dokumentom Unije in držav članic;
 - (c) skupnem dokumentu Unije in zadevnega partnerja ali partnerjev, ki določa skupne prednostne naloge.
4. Za večji učinek kolektivnega sodelovanja Unije skupni programski dokument, če je mogoče, nadomesti programske dokumente Unije in držav članic. Skupni programski dokument lahko nadomesti večletni okvirni program Unije, če je skladen s členoma 10 in 11, vsebuje elemente iz odstavka 2 tega člena in določa delitev dela med Unijo in državami članicami.

Člen 13

Programski dokumenti za tematske programe

1. Pri tematskih programih se ta uredba izvaja v okviru večletnih okvirnih programov.
2. Večletni okvirni programi za tematske programe določajo strategijo Unije, prednostne naloge, izbrane za financiranje Unije, specifične cilje, pričakovane rezultate, jasne in specifične kazalnike smotrnosti ter mednarodne razmere in dejavnosti glavnih partnerjev za zadevno temo.

Po potrebi se določijo sredstva in prednostne naloge za ukrepanje v okviru sodelovanja pri svetovnih pobudah.

V večletnih okvirnih programih za tematske programe se določijo tudi okvirne finančne dodelitve, in sicer v celoti, po področjih sodelovanja in po prednostnih nalogah. Okvirne finančne dodelitve se lahko dodelijo v obliki razpona.

Člen 14

Sprejetje in spremembe večletnih okvirnih programov

1. Komisija z izvedbenimi akti sprejme večletne okvirne programe iz členov 12 in 13. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 35(2). Ta postopek se uporablja tudi za preglede iz odstavkov 3, 4 in 5 tega člena, ki znatno spreminjajo vsebino večletnega okvirnega programa.

2. Pri sprejetju skupnih večletnih programskih dokumentov iz člena 12 se sklep Komisije uporablja samo za prispevek Unije k skupnemu večletnemu programskemu dokumentu.
3. Večletni okvirni programi za geografske programe se lahko pregledajo, če je to potrebno za učinkovito izvajanje, zlasti če obstajajo bistvene spremembe okvira politike iz člena 7 ali zaradi kriznih ali pokriznih razmer.
4. Večletni okvirni programi za tematske programe se lahko pregledajo, če je to potrebno za učinkovito izvajanje, zlasti kadar obstajajo bistvene spremembe okvira politike iz člena 7.
5. Komisija lahko z izvedbenimi akti, sprejetimi v skladu z nujnim postopkom iz člena 35(4), v izredno nujnih ustrezno utemeljenih primerih, kot so krize ali neposredne grožnje demokraciji, pravni državi, človekovim pravicam ali temeljnim svoboščinam, spremeni večletne okvirne programe iz členov 12 in 13 te uredbe.

Člen 15

Rezerva za nove izzive in prednostne naloge

1. Znesek iz člena 6(3) se med drugim uporabi za:
 - (a) zagotovitev ustreznega odziva Unije v nepredvidenih okoliščinah;
 - (b) obravnavanje novih potreb ali novih izzivov, kot so potrebe in izzivi na mejah Unije ali njenih sosed, povezani s kriznimi in pokriznimi razmerami ali migracijskimi pritiski;
 - (c) spodbujanje novih mednarodnih pobud ali prednostnih nalog, ki jih vodi Unija.
2. O uporabi teh sredstev se odloči v skladu s postopki iz členov 14 in 21.

Poglavje II

Posebne določbe za sosedstvo

Člen 16

Programski dokumenti in merila za dodelitev

1. Za partnerske države, navedene v Prilogi I, se prednostna področja za financiranje Unije izberejo predvsem izmed tistih, ki so vključena v dokumente iz člena 12(3)(c), v skladu s področji sodelovanja na sosedskem območju, ki so navedena v Prilogi II.
2. Z odstopanjem od člena 11(2) se podpora Unije v okviru geografskih programov na sosedskem območju razlikuje po obliki in zneskih, pri čemer se upoštevajo naslednji elementi:
 - (a) potrebe partnerske države, pri čemer se uporabijo kazalniki, kot so število prebivalcev in stopnja razvoja;
 - (b) zavezanost partnerske države izvajanju skupno dogovorjenih političnih, ekonomskih in socialnih ciljev reform ter napredek pri tem;
 - (c) zavezanost partnerske države vzpostavitvi trdne in trajnostne demokracije ter napredek pri tem;

- (d) partnerstvo partnerske države z Unijo, vključno z njeno prizadevnostjo glede partnerstva;
 - (e) absorpcijsko sposobnost partnerske države in morebiten učinek podpore Unije na podlagi te uredbe.
3. Podpora iz odstavka 2 se odraža v programskih dokumentih iz člena 12.

Člen 17

Pristop na podlagi smotrnosti

1. Okvirno 10 % finančnih sredstev iz člena 4(2)(a) za dopolnitev finančnih dodelitev za posamezne države iz člena 12 se dodeli partnerskim državam iz Priloge I za izvajanje pristopa na podlagi smotrnosti. Podlaga za odločitev o dodelitvah na podlagi smotrnosti je napredek v demokraciji, človekovih pravicah, pravni državi, sodelovanju pri migracijah, ekonomskem upravljanju in reformah. Napredek partnerskih držav se ocenjuje vsako leto.
2. Pristop na podlagi smotrnosti se ne uporablja za podporo civilni družbi, medosebnim stikom, vključno s sodelovanjem med lokalnimi organi, podporo za večje spoštovanje človekovih pravic ali podporne ukrepe, povezane s krizo. V primeru resnega ali trajnega poslabšanja na področju demokracije, človekovih pravic ali pravne države se lahko podpora tem ukrepom poveča.

Člen 18

Čezmejno sodelovanje

1. Čezmejno sodelovanje, kot je opredeljeno v členu 2(3), zajema sodelovanje na mejah s sosednjimi državami, transnacionalno sodelovanje prek večjih transnacionalnih ozemelj, pomorsko sodelovanje okoli morskih bazenov in medregionalno sodelovanje.
2. Sosedsko območje prispeva k programom čezmejnega sodelovanja iz odstavka 1, ki jih sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj v okviru [Uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju⁸¹]. Za podporo tem programom se okvirno dodeli do 4 % finančnih sredstev za sosedsko območje.
3. Prispevki za programe čezmejnega sodelovanja se določijo in uporabljajo v skladu s členom 10(3) [uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju].
4. Stopnja sofinanciranja Unije ne presega 90 % upravičenih odhodkov za program čezmejnega sodelovanja. Za tehnično pomoč znaša stopnja sofinanciranja 100 %.
5. Stopnja predhodnega financiranja za programe čezmejnega sodelovanja se določi v delovnem programu v skladu s potrebami sodelujočih tretjih držav in ozemelj ter lahko preseže odstotni delež iz člena 49 [uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju].

⁸¹ COM(2018) 374 final – Predlog uredbe Evropskega Parlamenta in Sveta o posebnih določbah za cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“ (Interreg), ki ga podpirajo Evropski sklad za regionalni razvoj in zunanji instrumenti financiranja.

6. Večletni okvirni strateški dokument za čezmejno sodelovanje, ki določa elemente iz člena 12(2) te uredbe, se sprejme v skladu s členom 10(1) [uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju].
7. Programi čezmejnega sodelovanja se prekinejo v skladu s členom 12 [uredbe o evropskem teritorialnem sodelovanju], podpora iz sosedskega območja za prekinjeni program, ki je še na razpolago, pa se lahko uporabi za financiranje katerih koli drugih ukrepov na sosedskem območju.

Poglavje III

Akcijski načrti, ukrepi in načini izvrševanja

Člen 19

Akcijski načrti in ukrepi

1. Komisija sprejme letne ali večletne akcijske načrte ali ukrepe. Ukrepi so lahko v obliki individualnih ukrepov, posebnih ukrepov, podpornih ukrepov ali izjemnih ukrepov pomoči. V akcijskih načrtih in pri ukrepih se za vsak ukrep navedejo zastavljeni cilji, pričakovani rezultati in glavne dejavnosti, načini izvrševanja, proračun ter vsi povezani odhodki za podporo.
2. Akcijski načrti temeljijo na programskih dokumentih, razen v primerih iz odstavkov 3 in 4.

Po potrebi se lahko ukrep sprejme kot posamezni ukrep, in sicer pred sprejetjem akcijskega načrta ali po njem. Posamezni ukrepi temeljijo na programskih dokumentih, razen v primerih iz odstavka 3 in v drugih ustrezno utemeljenih primerih.

Če nastopijo nepredvidene potrebe ali okoliščine in če financiranje ni mogoče iz ustrežnejših virov, lahko Komisija sprejme posebne ukrepe, ki niso predvideni v programskih dokumentih.

3. Za izvajanje ukrepov hitrega odzivanja iz člena 4(4)(b) in (c) se lahko uporabljajo letni ali večletni akcijski načrti in posamezni ukrepi.
4. Komisija lahko za ukrepe hitrega odzivanja iz člena 4(4)(a) sprejme izjemne ukrepe pomoči.

Izjemni ukrep pomoči lahko traja največ 18 mesecev, v primeru objektivnih in nepredvidenih ovir za izvajanje pa se lahko dvakrat podaljša za največ šest mesecev do skupnega trajanja največ 30 mesecev pod pogojem, da se finančni znesek ukrepa ne poveča.

V primeru dolgotrajnih kriz in konfliktov lahko Komisija sprejme drugi izjemni ukrep pomoči s trajanjem do 18 mesecev. V ustrezno utemeljenih primerih se lahko sprejmejo nadaljnji ukrepi, če je kontinuiteta ukrepa Unije bistvenega pomena in je ni mogoče zagotoviti z drugimi sredstvi.

Člen 20
Podporni ukrepi

1. Financiranje Unije lahko krije odhodke za podporo pri izvajanju instrumenta in za doseganje njegovih ciljev, vključno z upravno podporo za dejavnosti pripravljanja, naknadnega ukrepanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, ki so potrebne za tako izvajanje, ter odhodke na sedežu in delegacijah Unije za upravno podporo, ki je potrebna za program, in za upravljanje operacij, ki se financirajo na podlagi te uredbe, vključno z ukrepi informiranja in komuniciranja ter korporativnimi informacijskotehnološkimi sistemi.
2. Če odhodki za podporo niso vključeni v akcijske načrte ali ukrepe iz člena 21, Komisija po potrebi sprejme podporne ukrepe. Financiranje Unije pri podpornih ukrepih lahko zajema:
 - (a) študije, sestanke, informiranje, ozaveščanje, usposabljanje, pripravo in izmenjavo pridobljenih izkušenj in dobrih praks, dejavnosti objavljanja ter vse druge odhodke za upravno ali tehnično pomoč, ki so potrebni za načrtovanje in upravljanje ukrepov, vključno s plačanimi zunanjimi strokovnjaki;
 - (b) dejavnosti na področju raziskav in inovacij ter študije o zadevnih vprašanjih in razširjanje pridobljenih rezultatov;
 - (c) odhodke za dejavnosti informiranja in komuniciranja, vključno z razvojem komunikacijskih strategij ter korporativnega komuniciranja in prepoznavnostjo političnih prednostnih nalog Unije.

Člen 21
Sprejetje akcijskih načrtov in ukrepov

1. Akcijski načrti in ukrepi se sprejmejo z izvedbenimi akti, sprejetimi v skladu s postopkom pregleda iz člena 35(2).
2. Postopek iz odstavka 1 ni potreben za:
 - (a) akcijske načrte, posamezne ukrepe in podporne ukrepe, pri katerih financiranje Unije ne presega 10 milijonov EUR;
 - (b) posebne ukrepe ter akcijske načrte in ukrepe, sprejete za izvajanje ukrepov hitrega odzivanja, pri katerih financiranje Unije ne presega 20 milijonov EUR;
 - (c) tehnične spremembe, če takšne spremembe ne vplivajo bistveno na cilje zadevnega akcijskega načrta ali ukrepa, kot so:
 - (i) sprememba načina izvrševanja;
 - (ii) prerazporeditev sredstev med ukrepi iz akcijskega načrta;
 - (iii) povečanje ali zmanjšanje proračuna akcijskih načrtov in ukrepov za največ 20 % prvotnega proračuna, vendar ne za več kot 10 milijonov EUR;

v primeru večletnih akcijskih načrtov in ukrepov se pragi iz odstavkov (2)(a), (b) in (c)(iii) uporabljajo na letni osnovi.

Po sprejetju v skladu s tem odstavkom se akcijski načrti in ukrepi, razen izjemnih ukrepov pomoči, ter tehnične spremembe sporočijo Evropskemu parlamentu in

državam članicam prek ustreznega odbora iz člena 35 v enem mesecu po njihovem sprejetju.

3. Preden Komisija sprejme ali podaljša izjemni ukrep pomoči, katerega stroški ne presegajo 20 milijonov EUR, obvesti Svet o njegovi naravi in ciljnih ter o predvidenih finančnih zneskih. Komisija obvesti Svet, preden občutno vsebinsko spremeni že sprejete ukrepe izredne pomoči. Zaradi skladnosti zunanjega delovanja Unije Komisija pri načrtovanju in pri poznejšem izvajanju takšnih ukrepov upošteva ustrezno politično usmeritev Sveta.

Komisija Evropski parlament ustrezno in pravočasno obvešča o načrtovanju in izvajanju izjemnih ukrepov pomoči Unije v skladu s tem členom, vključno s predvidenimi finančnimi zneski, obvesti pa ga tudi o bistvenih spremembah ali podaljšanjih te pomoči.

4. V izredno nujnih ustrezno utemeljenih primerih, kot so krize, vključno z naravnimi nesrečami ali nesrečami, ki jih povzroči človek, neposredne grožnje demokraciji, pravni državi, človekovim pravicam ali temeljnim svoboščinam, lahko Komisija v skladu s postopkom iz člena 35(4) sprejme akcijske načrte ali spremembe obstoječih akcijskih načrtov in ukrepov kot izvedbene akte, ki se začnejo takoj uporabljati.
5. V skladu z veljavnimi zakonodajnimi akti Unije, vključno z Direktivo 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁸² in Direktivo Sveta 85/337/EGS⁸³, se na ravni ukrepov izvede ustrezno okoljsko preverjanje, tudi vplivov na podnebne spremembe in biotsko raznovrstnost, ki po potrebi zajema presojo vplivov na okolje, ki bi jih imeli okoljsko občutljivi ukrepi, zlasti projekti za novo infrastrukturo večjega obsega.

Če je ustrezno, se pri izvajanju sektorskih programov uporabijo strateške presoje vplivov na okolje. Zagotovita se sodelovanje zainteresiranih strani pri presojah vplivov na okolje in javna dostopnost rezultatov takih presoj.

Člen 22

Načini sodelovanja

1. Financiranje v okviru tega instrumenta izvršuje Komisija v skladu s finančno uredbo, bodisi neposredno sama, prek delegacij Unije in izvajalskih agencij ali posredno prek katerega koli od subjektov iz člena 62(1)(c) finančne uredbe.
2. Financiranje v okviru tega instrumenta se lahko zagotovi s prispevki v mednarodne, regionalne ali nacionalne sklade, kot so skladi, ki jih določijo ali upravljajo EIB, države članice, partnerske države in regije ali mednarodne organizacije ali drugi donatorji.
3. Subjekti iz člena 62(1)(c) finančne uredbe in iz člena 29(1) te uredbe letno izpolnjujejo obveznosti poročanja iz člena 155 finančne uredbe. Obveznosti poročanja za katerega koli od teh subjektov so določene v okvirnem sporazumu o partnerstvu, sporazumu o prispevku, sporazumu o proračunskih jamstvih ali sporazumu o financiranju.

⁸² Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (kodificirano besedilo) (UL L 26, 28.1.2012, str. 1).

⁸³ Direktiva Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 175, 5.7.1985, str. 40–48).

4. Ukrepi, financirani na podlagi instrumenta, se lahko izvajajo z vzporednim ali skupnim sofinanciranjem.
5. Pri vzporednem sofinanciranju se ukrep razdeli na več jasno prepoznavnih delov, ki jih financirajo različni partnerji, ki zagotavljajo sofinanciranje, tako da je vedno razvidno, za katere namene so bila sredstva uporabljena.
6. Pri skupnem sofinanciranju si skupne stroške ukrepa delijo partnerji, ki zagotavljajo sofinanciranje, sredstva pa so združena tako, da za nobeno posamezno dejavnost, ki se izvaja kot del ukrepa, ni več mogoče ugotoviti vira financiranja.
7. Sodelovanje med Unijo in njenimi partnerji je lahko med drugim v obliki:
 - (a) tristranskih ureditev, v okviru katerih Unija s tretjimi državami usklajuje svojo finančno pomoč partnerski državi ali regiji;
 - (b) ukrepov upravnega sodelovanja, kot so programi tesnega medsebojnega sodelovanja med javnimi institucijami, lokalnimi organi, nacionalnimi javnimi organi ali subjekti zasebnega prava, ki opravljajo naloge javne službe, v državi članici in partnerski državi ali regiji, ter ukrepov sodelovanja, ki vključujejo strokovnjake javnega sektorja, ki jih napotijo države članice ter njihovi regionalni in lokalni organi;
 - (c) prispevkov za potrebne stroške za vzpostavitev in vodenje javno-zasebnega partnerstva;
 - (d) programov za podporo sektorski politiki, s katerimi Unija zagotavlja podporo za sektorske programe partnerskih držav;
 - (e) prispevkov k stroškom sodelovanja držav v programih in ukrepih Unije, ki jih izvajajo agencije in organi Unije, pa tudi organi ali osebe, ki jim je zaupano izvajanje specifičnih ukrepov skupne zunanje in varnostne politike v skladu z naslovom V Pogodbe o Evropski uniji;
 - (f) subvencij obrestnih mer.

Člen 23

Oblike financiranja EU in načini izvrševanja

1. Financiranje Unije se lahko zagotovi z vrstami financiranja, predvidenimi v finančni uredbi, zlasti z:
 - (a) nepovratnimi sredstvi;
 - (b) javnimi naročili storitev, blaga ali gradenj;
 - (c) proračunsko podporo;
 - (d) prispevki v skrbniške sklade, ki jih je ustanovila Komisija v skladu s členom 234 finančne uredbe;
 - (e) finančnimi instrumenti;
 - (f) proračunskimi jamstvi;
 - (g) mešanim financiranjem;
 - (h) odpisom dolga v okviru mednarodno dogovorjenega programa za odpis dolgov;

- (i) finančno pomočjo;
 - (j) plačanimi zunanjimi strokovnjaki.
2. Kadar Komisija sodeluje z zainteresiranimi stranmi iz partnerskih držav, pri določanju načinov financiranja, vrste prispevka, ureditev dodelitve in upravnih določb za upravljanje nepovratnih sredstev upošteva njihove posebnosti, med drugim njihove potrebe in zadevne okoliščine, da bi pritegnila čim širši krog takšnih zainteresiranih strani in se najbolje odzvala na njihove potrebe. V skladu s finančno uredbo se spodbujajo posebni načini, kot so sporazumi o partnerstvu, odobritve finančne podpore tretjim osebam, neposredna oddaja ali razpisi za zbiranje ponudb z omejeno udeležbo ali pavšalni zneski, stroški na enoto in financiranje po pavšalni stopnji, pa tudi financiranje, ki ni povezano s stroški, kot je predvideno v členu 125(1) finančne uredbe.
3. Poleg primerov iz člena 195 finančne uredbe se lahko postopek neposredne oddaje uporabi za:
- (a) nepovratna sredstva majhne vrednosti, brez potrebe po sofinanciranju, če je to ustrezno, namenjenih zagovornikom človekovih pravic za financiranje nujnih ukrepov za zaščito;
 - (b) nepovratna sredstva, brez potrebe po sofinanciranju, za financiranje ukrepov v najtežjih razmerah, v katerih objava razpisa za zbiranje predlogov ne bi bila ustrezna, tudi v okoliščinah, v katerih so resno ogrožene temeljne svoboščine, v katerih je varnost ljudi najbolj ogrožena ali v katerih organizacije za človekove pravice in zagovorniki človekovih pravic delujejo v najtežjih razmerah. Tovrstna nepovratna sredstva ne presegajo 1 000 000 EUR in trajajo največ 18 mesecev, pri čemer se lahko navedeno obdobje v primeru objektivnih in nepredvidenih ovir za njihovo izvajanje podaljša za dodatnih 12 mesecev;
 - (c) nepovratna sredstva za Urad visokega komisarja ZN za človekove pravice, kakor tudi za svetovno študijsko mrežo, Evropski meduniverzitetni center za človekove pravice in demokratizacijo, ki izvaja evropski magistrski študij na področju človekovih pravic in demokratizacije, ter z njim povezano mrežo univerz, ki izvajajo podiplomske študijske programe na področju človekovih pravic, vključno s štipendijami študentom in zagovornikom človekovih pravic iz tretjih držav.

Proračunska podpora iz točke (c) odstavka 1, vključno s pogodbami o izvedbi sektorskih reform, temelji na odgovornosti držav, vzajemni odgovornosti in skupni zavezanosti univerzalnim vrednotam, demokraciji, človekovih pravicah in načelu pravne države ter je namenjena krepitvi partnerstev med Unijo in partnerskimi državami. Vključuje okrepljen dialog o politikah, razvoj zmogljivosti in boljše upravljanje, ki dopolnjujejo prizadevanja partnerjev za uspešnejše zbiranje sredstev ter njihovo boljšo porabo v podporo trajnostne in vključujoče gospodarske rasti in delovnih mest ter izkoreninjenja revščine.

Vsaka odločitev o zagotavljanju proračunske podpore temelji na politikah o proračunski podpori, dogovorjenih na ravni Unije, jasnem sklopu meril upravičenosti ter temeljiti oceni tveganj in koristi.

4. Proračunska podpora se diferencira tako, da omogoča boljši odziv na politične, gospodarske in družbene razmere v partnerski državi, pri čemer se upoštevajo nestabilne razmere.

Pri zagotavljanju proračunske podpore v skladu s členom 236 finančne uredbe Komisija jasno določi in spremlja merila za pogojevanje proračunske podpore, vključno z napredkom na področju reform in preglednosti, ter podpira razvoj parlamentarnega nadzora, nacionalnih zmogljivosti za revizijo in izboljšane preglednosti ter dostopa javnosti do informacij.

5. Izplačilo proračunske podpore temelji na kazalnikih, ki izkazujejo zadovoljiv napredek pri doseganju ciljev, dogovorjenih s partnersko državo.
6. Finančni instrumenti v skladu s to uredbo so lahko v obliki posojil, jamstev, lastniškega kapitala ali navideznega lastniškega kapitala, naložb ali soudeležb in instrumentov delitve tveganj, po možnosti in v skladu z načeli, določenimi v členu 209(1) finančne uredbe pod vodstvom EIB, večstranske evropske finančne institucije, kot je Evropska banka za obnovo in razvoj, ali dvostranske evropske finančne institucije, kot so dvostranske razvojne banke, po možnosti skupaj z dodatnimi drugimi oblikami finančne podpore držav članic in tretjih oseb.
K finančnim instrumentom Unije lahko v skladu s to uredbo prispevajo države članice ter kateri koli subjekt iz člena 62(1)(c) finančne uredbe.
7. Za namene izvajanja in poročanja se lahko ti finančni instrumenti združijo v mehanizme.
8. Zaradi financiranja Unije se ne uvedejo oziroma se ne pobirajo posebni davki, carine ali dajatve.
9. Davki, carine in dajatve, ki jih uvedejo partnerske države, so lahko upravičeni do financiranja v skladu s to uredbo.

Člen 24

Upravičene osebe in subjekti

1. Postopkov javnega naročanja ter postopkov za dodelitev nepovratnih sredstev in nagrad za ukrepe, financirane v okviru geografskih programov, programov organizacij civilne družbe in programov svetovnih izzivov, se lahko udeležijo mednarodne organizacije in vsi drugi pravni subjekti, ki so državljani naslednjih držav ali ozemelj, oziroma, v primeru pravnih oseb, imajo tudi dejanski sedež v naslednjih državah ali na naslednjih ozemljih:
 - (a) države članice, upravičenke Uredbe (EU) .../...(IPA III) ter pogodbenice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru;
 - (b) sosedske partnerske države in Ruska federacija, kadar zadevni postopek poteka v okviru programov iz Priloge I, v katerih sodeluje;
 - (c) države in ozemlja v razvoju, ki so vključeni na seznam prejemnikov uradne razvojne pomoči, ki ga je objavil Odbor za razvojno pomoč pri Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (v nadaljnjem besedilu: OECD), ki niso članice skupine G-20, ter čezmorske države in ozemlja, opredeljeni v Sklepu Sveta.../... (EU);
 - (d) države v razvoju s seznama prejemnic uradne razvojne pomoči, ki so članice skupine G-20, ter druge države in ozemlja, kadar zadevni postopek poteka v okviru ukrepa, ki ga financira Unija v skladu s to uredbo in v katerem sodelujejo;

- (e) države, za katere Komisija zagotovi vzajemni dostop do zunanjega financiranja; ta dostop se lahko odobri za omejeno obdobje najmanj enega leta, če država odobri upravičenost pod enakimi pogoji za subjekte iz Unije in držav, upravičenih na podlagi te uredbe; Komisija odloči o vzajemnem dostopu in njegovem trajanju po posvetovanju z zadevno državo prejemnico oziroma državami prejemnicami;
 - (f) države članice OECD, kar zadeva javna naročila, ki se izvajajo v najmanj razvitih državah ali močno zadolženih revnih državah s seznama prejemnic uradne razvojne pomoči.
2. Brez poseganja v omejitve, povezane z naravo in cilji ukrepa, je udeležba v postopkih javnih naročil ter postopkih za dodelitev nepovratnih sredstev in nagrad za ukrepe, financirane v okviru programov za človekove pravice in demokracijo in programov za stabilnost in mir, ter ukrepi hitrega odzivanja na voljo brez omejitev.
 3. Vse zaloge in materiali, ki se financirajo na podlagi te uredbe, imajo lahko poreklo iz katere koli države.
 4. Pravila iz tega člena se ne uporabljajo in ne uvajajo nacionalnih omejitev za fizične osebe, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali drugačno pogodbo z upravičenim izvajalcem, oziroma, če je primerno, podizvajalcem.
 5. Za ukrepe, ki jih sofinancira subjekt ali se izvajajo v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja s subjekti iz točke (c)(ii) do (viii) člena 62(1) finančne uredbe, se prav tako uporabljajo pravila o upravičenosti teh subjektov.
 6. Če donatorji financiranje zagotovijo za skrbniški sklad, ki ga je ustanovila Komisija, ali prek zunanjih namenskih prejemkov, se uporabljajo pravila o upravičenosti iz akta o ustanovitvi skrbniškega sklada ali, v primeru zunanjih namenskih prejemkov, iz sporazuma z donatorjem.
 7. V primeru ukrepov, ki se financirajo v skladu s to uredbo in iz drugega programa Unije, se za upravičene štejejo vsi subjekti, upravičeni v okviru katerega koli od teh programov.
 8. V primeru ukrepov za več držav se lahko štejejo za upravičene pravni subjekti, ki so državljani, in, v primeru pravnih oseb, ki imajo tudi dejanski sedež v državah in na ozemljih, ki jih zajema ukrep.
 9. Pravila o upravičenosti iz tega člena se lahko omejijo glede na državljanstvo, geografsko lego ali naravo prijaviteljev, če so takšne omejitve potrebne zaradi posebne narave in ciljev ukrepa ter če je to potrebno za njegovo učinkovito izvajanje.
 10. Kot upravičeni se lahko sprejmejo ponudniki, prijavitelji in kandidati iz držav, ki niso upravičenke, kadar obstaja nujna potreba po storitvah na trgih zadevnih držav ali ozemelj oziroma kadar storitve tam niso na voljo, ali v drugih ustrezno utemeljenih primerih, če bi uporaba pravil o upravičenosti onemogočala ali prekomerno oteževala uresničitev ukrepa.
 11. Da bi spodbudili lokalne zmogljivosti, trge in nakupe, imajo prednost lokalni in regionalni izvajalci, kadar finančna uredba omogoča oddajo naročila na podlagi ene same ponudbe. V vseh drugih primerih se sodelovanje lokalnih in regionalnih izvajalcev spodbuja v skladu z zadevnimi določbami navedene uredbe.

12. V okviru programa za človekove pravice in demokracijo je upravičen kateri koli subjekt, ki ni zajet v opredelitvi pravnega subjekta iz člena 2(6), kadar je to potrebno za izvajanje na področjih ukrepanja tega programa.

Člen 25

Prenosi, letni obroki, odobritve za prevzem obveznosti, odplačila in prihodki, ki jih ustvarijo finančni instrumenti

1. V skladu s členom 12(2) finančne uredbe se neporabljene odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil na podlagi te uredbe samodejno prenesejo, obveznosti zanje pa se lahko prevzamejo do 31. decembra naslednjega proračunskega leta. V naslednjem proračunskem letu se najprej porabi preneseni znesek.

Komisija obvesti Evropski parlament in Svet o prenesenih odobritvah za prevzem obveznosti v skladu s členom 12(6) finančne uredbe.

2. Poleg pravil iz člena 15 finančne uredbe o ponovni razpoložljivosti odobritev se odobritve za prevzem obveznosti v višini zneska sprostitev, do katerih je prišlo zaradi celotne ali delne neizvedbe ukrepa v skladu s to uredbo, znova dajo na voljo v dobro prvotne proračunske vrstice.

V tej uredbi se sklicevanja na člen 15 finančne uredbe iz člena 12(1)(b) uredbe o določitvi večletnega finančnega okvira razumejo kot sklici, ki vključujejo sklic na ta odstavek.

3. Proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko v skladu s členom 112(2) finančne uredbe razdelijo na letne obroke, razporejene na več let.

Za te večletne ukrepe se ne uporablja tretji pododstavek člena 114(2) finančne uredbe. Komisija samodejno razveljavi prevzem vsakega dela proračunske obveznosti ukrepa, ki do 31. decembra petega leta po letu proračunske obveznosti ni bil uporabljen za predhodno financiranje ali vmesna plačila ali za katerega ni bil predložen potrjen izkaz odhodkov ali zahtevkov za plačilo.

Odstavek 2 tega člena se uporablja tudi za letne obroke.

4. Z odstopanjem od člena 209(3) finančne uredbe se povračila in prihodki, ki jih ustvari posamezni finančni instrument, namenijo prvotni proračunski vrstici kot notranji namenski prejemki po odbitku stroškov upravljanja in provizij za upravljanje. Komisija vsakih pet let pregleda prispevek obstoječih finančnih instrumentov k uresničevanju ciljev Unije in njihovo učinkovitost.

Poglavje IV

EFSD+, proračunska jamstva in finančna pomoč tretjim državam

Člen 26

Področje uporabe in financiranje

1. S finančnimi sredstvi iz člena (6)(2)(a) se financirata Evropski sklad za trajnostni razvoj plus (EFSD+) in jamstvo za zunanje delovanje.

Namen EFSD+ kot celovitega finančnega svežnja, ki zagotavljanja zmogljivost financiranja na podlagi načinov izvrševanja iz člena 23(1)(a), (e), (f) in (g), je podpora naložbam in izboljšanje dostopa do financiranja za spodbujanje trajnostnega in vključujočega gospodarskega in družbenega razvoja ter socialno-ekonomske odpornosti v partnerskih državah, s posebnim poudarkom na izkoreninjenju revščine, trajnostni in vključujoči rasti, ustvarjanju dostojnih delovnih mest, gospodarskih priložnostih, spretnostih in podjetništvu, socialno-ekonomskih sektorjih ter mikro, malih in srednjih podjetij ter odpravljanju posebnih socialno-ekonomskih temeljnih vzrokov za nedovoljene migracije, v skladu z ustreznimi okvirnimi programskimi dokumenti. Posebna pozornost se nameni državam, ki so bile opredeljene kot države v nestabilnih razmerah ali konfliktih, najmanj razvitim državam in močno zadolženim revnim državam.

2. Jamstvo za zunanje delovanje podpira operacije EFSD+, ki jih krije proračunsko jamstvo v skladu s členi 27, 28 in 29 te uredbe, makrofinančno pomoč in posojila tretjim državam iz člena 10(2) uredbe o EINS.
3. V okviru jamstva za zunanje delovanje lahko Unija zagotovi jamstvo za operacije, ki so bile podpisane med 1. januarjem 2021 in 31. decembrom 2027, in sicer v višini do 60 000 000 000 EUR.
4. Stopnja rezervacij znaša od 9 % do 50 %, odvisno od vrste operacij.
Stopnja rezervacij jamstva za zunanje delovanje znaša 9 % za makrofinančno pomoč Unije in za proračunska jamstva, ki krijejo tveganja državnih posojilojemalcev, povezana z dajanjem posojil.
Stopnje rezervacij se ponovno pregledajo vsaka tri leta od datuma začetka uporabe te uredbe iz člena 40. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 34 za dopolnitev ali spremembo teh stopenj.
5. Jamstvo za zunanje delovanje se šteje za eno samo jamstvo v skupnem skladu za rezervacije, ustanovljenem s členom 212 finančne uredbe.
6. EFSD+ in jamstvo za zunanje delovanje lahko podpirata operacije financiranja in naložbene operacije v partnerskih državah na geografskih območjih iz člena 4(2). Oblikovanje rezervacij jamstva za zunanje delovanje se financira iz proračuna ustreznih geografskih programov, ustanovljenih s členom 6(2)(a), in se prenese v skupni sklad za rezervacije. EFSD+ in jamstvo za zunanje delovanje lahko podpirata tudi operacije v upravičenkah s seznama v Prilogi I k Uredbi IPA III. Te operacije v okviru EFSD+ in oblikovanje rezervacij jamstva za zunanje delovanje se financirajo iz uredbe IPA. Oblikovanje rezervacij jamstva za zunanje delovanje za posojila tretjim državam iz člena 10(2) uredbe o EINS se financira iz uredbe o EINS.
7. Oblikovanje rezervacij iz člena 211(2) finančne uredbe je zasnovano na podlagi skupnih neporavnanih obveznosti Unije, ki izhajajo iz vsake operacije, vključno z operacijami, sklenjenimi pred letom 2021, za katere jamči Unija. Letni znesek potrebnih rezervacij je lahko zasnovan v časovnem razponu največ sedmih let.
8. Preostanek sredstev do 31. decembra 2020 v jamstvenem skladu EFSD in Jamstvenem skladu za zunanje ukrepe, ustanovljenima z Uredbo (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta oziroma Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009, se prenese v skupni sklad za rezervacije z namenom oblikovanja rezervacij za njune operacije v okviru enega jamstva iz odstavka 4 tega člena.

Člen 27

Upravičenost ter izbira operacij in partnerjev

1. Operacije financiranja in naložbene operacije, upravičene do podpore jamstva za zunanje delovanje, so dosledne in usklajene s politikami Unije ter s strategijami in politikami partnerskih držav. Zlasti podpirajo cilje, splošna načela in okvir politike iz te uredbe in ustreznih okvirnih programskih dokumentov, pri čemer ustrezno upoštevajo prednostna področja, ki so določena v Prilogi V.
2. Jamstvo za zunanje delovanje podpira operacije financiranja in naložbene operacije, ki izpolnjujejo pogoje iz točk (a) do (c) člena 209(2) finančne uredbe in ki:
 - (a) zagotavljajo dopolnjevanje z drugimi pobudami;
 - (b) so ekonomsko in finančno izvedljive, ob ustreznem upoštevanju možne podpore ter sofinanciranja zasebnih in javnih partnerjev v projektu, pri čemer se upoštevajo posebnosti poslovnega okolja in zmogljivosti držav, v nestabilnih razmerah ali konfliktih, najmanj razvitih držav in močno zadolženih revnih držav, ki so lahko upravičene do ugodnejših pogojev;
 - (c) so tehnično izvedljive in trajnostne z okoljskega in socialnega vidika.
3. Jamstvo za zunanje delovanje se uporablja za kritje tveganj za naslednje instrumente:
 - (a) posojila, vključno s posojili v lokalni valuti in posojili v obliki makrofinančne pomoči;
 - (b) jamstva;
 - (c) posredna jamstva;
 - (d) instrumente kapitalskih trgov;
 - (e) katero koli drugo obliko financiranja ali izboljšanja kreditne kakovosti, zavarovanja in udeležbe v obliki lastniškega kapitala ali navideznega lastniškega kapitala.
4. Upravičeni partnerji za namene jamstva za zunanje delovanje so tisti, ki so opredeljeni v členu 208(4) finančne uredbe, vključno s tistimi iz tretjih držav, ki prispevajo k jamstvu za zunanje delovanje, ob odobritvi Komisije v skladu s členom 28 te uredbe. Poleg tega in z odstopanjem od člena 62(2)(c) finančne uredbe so za namene jamstva upravičeni subjekti zasebnega prava države članice ali tretje države, ki je prispevala k jamstvu za zunanje delovanje v skladu s členom 28, in ki nudijo ustrezno zagotovilo o svoji finančni zmogljivosti.
5. Upravičeni partnerji ravnajo v skladu s pravili in pogoji iz člena 62(2)(c) finančne uredbe. V primeru subjektov zasebnega prava države članice ali tretje države, ki je prispevala k jamstvu za zunanje delovanje v skladu s členom 28 te uredbe, imajo prednost tisti subjekti, ki razkrijejo informacije, povezane z merili na področju okolja, družbe in upravljanja podjetij.

Komisija upravičenim partnerjem zagotovi uspešno, učinkovito in pravično uporabo razpoložljivih virov ter spodbuja sodelovanje med njimi.

Komisija vsem upravičenim partnerjem zagotovi pravično obravnavo in poskrbi za preprečevanje nasprotja interesov v celotnem obdobju izvajanja EFSD+. Da bi zagotovila dopolnjevanje, lahko Komisija od upravičenih partnerjev zahteva vse ustrezne informacije o operacijah, ki niso povezane z EFSD+.

6. Komisija upravičene partnerje izbere v skladu s členom 154 finančne uredbe, pri čemer ustrezno upošteva:
 - (a) mnenje strateških in regionalnih operativnih odborov v skladu s Prilogo VI;
 - (b) cilje naložbenega okna;
 - (c) izkušnje in zmogljivost upravičenih partnerjev za obvladovanje tveganja;
 - (d) znesek lastnih sredstev in sofinanciranje zasebnega sektorja, ki jih je upravičeni partner pripravljen uporabiti za naložbeno okno.
7. Komisija določi naložbena okna za regije, posamezne partnerske države ali za oboje, za posamezne sektorje ali posamezne projekte, posamezne kategorije končnih upravičencev ali oboje, ki se financirajo v skladu s to uredbo in se do določenega zneska krijejo iz jamstva za zunanje delovanje. Komisija Evropski parlament in Svet obvesti o skladnosti naložbenih oken s tem členom in njihovih podrobnih prednostnih nalogah v okviru financiranja. Vsi zahtevki za finančno podporo v okviru naložbenih oken se predložijo Komisiji.

Izbira naložbenih oken se ustrezno utemelji z analizo tržne nepopolnosti ali neoptimalnih naložbenih okoliščin. To analizo izvede Komisija v sodelovanju s potencialno upravičenimi partnerji in zainteresiranimi stranmi.

Instrumente iz odstavka 3 lahko zagotovijo upravičeni partnerji v okviru naložbenega okna ali posameznega projekta, ki ga upravlja upravičeni partner. Instrumenti se lahko zagotovijo v korist partnerskih držav, vključno z državami, v nestabilnih razmerah ali konfliktih, ali državami, ki se soočajo z izzivi pri obnovi in okrevanju po konfliktu, ter v korist institucij teh partnerskih držav, vključno z njihovimi javnimi nacionalnimi in zasebnimi lokalnimi bankami in finančnimi institucijami, ter tudi v korist subjektov zasebnega sektorja teh partnerskih držav.
8. Komisija oceni operacije, podprte z jamstvom za zunanje delovanje, in jih primerja z merili upravičenosti iz odstavkov 2 in 3, pri tem pa se, kadar je mogoče, opira na obstoječe sisteme za merjenje rezultatov, ki jih uporabljajo upravičeni partnerji. Komisija vsako leto objavi rezultate ocenjevanja za vsako naložbeno okno.
9. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 34 za dopolnitev ali spremembo prednostnih področij iz Priloge V in upravljanja EFSD+ iz Priloge VI.

Člen 28

Prispevek drugih donatorjev k jamstvu za zunanje delovanje

1. K jamstvu za zunanje delovanje lahko prispevajo države članice, tretje države in druge tretje osebe.

Z odstopanjem od drugega pododstavka člena 218(2) finančne uredbe lahko pogodbenice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru prispevajo v obliki jamstev ali gotovine.

Prispevek tretjih držav, ki niso pogodbenice Sporazuma o evropskem gospodarskem prostoru, in drugih tretjih oseb je v obliki gotovine, zanj pa je potrebna odobritev Komisije.

Komisija brez odlašanja obvesti Evropski parlament in Svet o potrjenih prispevkih.

Na zahtevo držav članic se lahko njihovi prispevki namenijo za zagon ukrepov v posameznih regijah, državah, sektorjih ali obstoječih naložbenih oknih.

2. Prispevki v obliki jamstva ne presegajo 50 % zneska iz člena 26(2) te uredbe.

Prispevki držav članic in držav pogodbenic Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru v obliki jamstva se lahko za plačila za unovčitev jamstev uporabijo šele potem, ko so bila za plačila za unovčitev jamstva uporabljena sredstva iz splošnega proračuna Unije, ki se jim prištejejo kateri koli drugi denarni prispevki.

Vsak prispevek se lahko uporabi za kritje unovčitev jamstva, tudi če je določen za poseben namen.

Med Komisijo v imenu Unije in donatorjem se sklene sporazum o prispevkih ter vsebuje zlasti določbe o plačilnih pogojih.

Člen 29

Izvajanje sporazumov o jamstvu za zunanje delovanje

1. Komisija v imenu Unije sklene sporazume o jamstvu za zunanje delovanje z upravičenimi partnerji, izbranimi v skladu s členom 27. Sporazumi se lahko sklenejo s konzorcijem dveh ali več upravičenih partnerjev.
2. Med Komisijo in izbranim upravičenim partnerjem oziroma izbranimi upravičenimi partnerji se sklene en ali več sporazumov o jamstvu za zunanje delovanje za vsako naložbeno okno. Poleg tega, da se zadosti posebnim potrebam, se lahko jamstvo za zunanje delovanje odobri za posamezne operacije financiranja ali naložbene operacije.

Vsi sporazumi o jamstvu za zunanje delovanje se na zahtevo dajo na voljo Evropskemu parlamentu in Svetu, pri čemer se zagotovi varovanje zaupnih in poslovno občutljivih informacij.

3. Sporazumi o jamstvu za zunanje delovanje vsebujejo zlasti:
 - (a) podrobna pravila o kritju, zahtevah, upravičenosti, upravičenih partnerjih in postopkih;
 - (b) podrobna pravila o zagotavljanju jamstva za zunanje delovanje, vključno z ureditvijo glede kritja in njegovim določenim kritjem za portfelje in projekte v okviru posameznih vrst instrumentov, kakor tudi analizo tveganja za projekte in portfelje projektov, tudi na sektorski, regionalni in nacionalni ravni;
 - (c) navedbo ciljev in namena te uredbe, oceno potreb in navedbo pričakovanih rezultatov, ob upoštevanju spodbujanja družbene odgovornosti gospodarskih družb in odgovornega poslovanja;
 - (d) nadomestilo za jamstvo, ki odraža stopnjo tveganja, in možnost, da se nadomestilo delno subvencionira, da se postavijo ugodnejši pogoji v ustrezno utemeljenih primerih;
 - (e) zahteve za uporabo jamstva za zunanje delovanje, vključno glede plačilnih pogojev, kot so specifični časovni okviri, obresti, ki se morajo plačati na zapadle zneske, odhodki in stroški izterjave ter morda potrebne ureditve v zvezi z likvidnostjo;

- (f) postopke v sporih, vključno s sprožilnimi dogodki in čakalnimi dobami, vendar ne omejeno nanje, ter postopki v zvezi z izterjavo terjatev;
 - (g) obveznosti v zvezi s spremljanjem, poročanjem in ocenjevanjem;
 - (h) jasne in dostopne pritožbene postopke za tretje strani, na katere bi lahko vplivalo izvajanje projektov, podprtih z jamstvom za zunanje delovanje.
4. Upravičeni partner operacije financiranja in naložbene operacije odobri v skladu s svojimi lastnimi pravili in postopki ter v skladu s pogoji iz sporazuma o jamstvu za zunanje delovanje.
5. Jamstvo za zunanje delovanje lahko krije:
- (a) za dolžniške instrumente glavnico in vse obresti ter zneske, dolgovane izbranemu upravičenemu partnerju, ki jih ta partner ni prejel v skladu s pogoji o finančnih operacijah po nastopu primera neizpolnitve obveznosti;
 - (a) za naložbe v lastniški kapital vložene zneske in z njimi povezane stroške financiranja;
 - (b) za druge operacije financiranja in naložbene operacije iz člena 27(2) uporabljene zneske in stroške financiranja, povezane z njimi;
 - (c) vse ustrezne stroške in stroške izterjave, povezane z neizpolnitvijo obveznosti, razen če se ti odbijejo od prihodkov izterjave.
6. Za namene računovodenja Komisije, njenega poročanja o tveganjih, ki jih krije jamstvo za zunanje delovanje, ter v skladu s členom 209(4) finančne uredbe, upravičeni partnerji, s katerimi je bil sklenjen sporazum o jamstvu za zunanje delovanje, Komisiji in Računskemu sodišču vsako leto predložijo finančna poročila o operacijah financiranja in naložb, ki jih zajema ta uredba, revidirana s strani neodvisnega zunanjega revizorja, pri čemer ta med drugim vsebujejo informacije o:
- (a) oceni tveganja operacij financiranja in naložbenih operacij upravičenih partnerjev, vključno z informacijami o obveznostih Unije, izmerjenih v skladu z računovodskimi pravili iz člena 80 finančne uredbe in mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor (IPSAS);
 - (b) neporavnanih finančnih obveznostih za Unijo, nastalih na podlagi operacij EFSD+, odobrenih za upravičene partnerje in njihove operacije financiranja in naložbene operacije, razčlenjene po posameznih operacijah.
7. Upravičeni partnerji Komisiji na zahtevo predložijo vse dodatne informacije, potrebne za izpolnitev obveznosti Komisije v zvezi s to uredbo.
8. Komisija poroča o finančnih instrumentih, proračunskih jamstvih, finančni pomoči v skladu s členoma 241 in 250 finančne uredbe. V ta namen upravičeni partnerji vsako leto predložijo informacije, ki jih Komisija potrebuje za izpolnitev obveznosti poročanja.

Člen 30

Kapitalska udeležba v razvojni banki

Sredstva za geografske programe iz člena 6(2)(a) se lahko uporabijo za prispevanje k dotiranemu kapitalu evropskih in drugih razvojnih finančnih institucij.

Poglavje V

Spremljanje, poročanje in ocenjevanje

Člen 31

Spremljanje in poročanje

1. Kazalniki za poročanje o napredku v skladu s to uredbo pri doseganju specifičnih ciljev iz člena 3 so določeni v Prilogi VII, v skladu s kazalniki ciljev trajnostnega razvoja. Kot podlaga za oceno stopnje doseganja ciljev se uporabijo vrednosti kazalnikov z dne 1. januarja 2021.
2. Komisija redno spremlja svoje ukrepe in pregleduje napredek pri doseganju pričakovanih rezultatov, ki vključujejo izloške in izide.

Napredek glede pričakovanih rezultatov bi bilo treba spremljati na podlagi jasnih, preglednih, in če je ustrezno, merljivih kazalnikov. Zaradi olajšanja pravočasnega poročanja je število kazalnikov omejeno.
3. Skupni okviri za rezultate, vključeni v skupne programske dokumente, ki izpolnjujejo merila iz člena 12(4), Uniji in državam članicam zagotavljajo podlago za skupno spremljanje izvajanja njihove skupne podpore partnerski državi.

Sistem za poročanje o smotrnosti zagotavlja, da se podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov programa zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno. V ta namen se prejemnikom finančnih sredstev Unije naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.
4. Komisija preuči napredek, dosežen pri izvajanju te uredbe. Komisija od leta 2022 vsako leto Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o doseganju ciljev te uredbe na podlagi kazalnikov, s katerimi se merijo doseženi rezultati in učinkovitost uredbe. To poročilo se predloži tudi Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.
5. Letno poročilo vsebuje informacije o financiranih ukrepih, rezultatih spremljanja in ocenjevanja, sodelovanju zadevnih partnerjev ter izvrševanju proračunskih obveznosti in odobritev plačil za vsako posamezno državo, regijo in sektor sodelovanja, ki se nanašajo na predhodno leto. Ocenijo se rezultati financiranja Unije, pri čemer se v največji možni meri upoštevajo specifični in merljivi kazalniki vloge financiranja pri uresničevanju ciljev te uredbe. Če je mogoče in ustrezno, je v primeru razvojnega sodelovanja v poročilu ocenjeno tudi upoštevanje načel uspešnosti razvoja, tudi inovativnih finančnih instrumentov.
6. Letno poročilo, pripravljeno leta 2021, vsebuje konsolidirane informacije iz letnih poročil za obdobje od 2014 do 2020 o vsem financiranju na podlagi uredb, navedenih v členu 40(2), vključno z zunanjimi namenskimi prejemki in prispevki v skrbniške sklade, ter prikazuje razčlenitev porabe sredstev po državah, rabe finančnih instrumentov, obveznosti in plačil. Poročilo odraža glavne pridobljene izkušnje in nadaljnje ukrepanje na podlagi priporočil iz zunanjih ocenjevanj, izvedenih v preteklih letih.
7. Skupna poraba sredstev v zvezi s podnebnimi ukrepi in biotsko raznovrstnostjo se vsako leto oceni na podlagi sprejetih okvirnih programskih dokumentov. Sredstva, dodeljena v skladu s to uredbo, so predmet letnega sistema sledenja, ki temelji na metodologiji OECD (t. i. označevalci Rio), vendar to ne izključuje uporabe

natančnejših metodologij, če so na voljo in so vključene v obstoječo metodologijo za upravljanje uspešnosti programov Unije, da se količinsko ovrednotijo izdatki v zvezi s podnebnimi ukrepi in biotsko raznovrstnostjo na ravni akcijskih načrtov in ukrepov iz člena 19, ter se evidentirajo v ocenah in letnem poročilu.

8. Komisija da na voljo informacije o razvojnem sodelovanju prek priznanih mednarodnih standardov.
9. Za zagotovitev učinkovitega ocenjevanja napredka te uredbe pri doseganju njenih ciljev se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 34 zvezi s spremembo Priloge VII zaradi pregleda ali dopolnitve kazalnikov, če je to potrebno, in za dopolnitev te uredbe z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje.

Člen 32 **Ocenjevanje**

1. Vmesna ocena te uredbe se opravi, ko je na voljo dovolj informacij o njenem izvajanju, vendar najpozneje v štirih letih od začetka izvajanja instrumenta.

Če je ustrezno, temeljijo ocene na načelih dobre prakse Odbora za razvojno pomoč pri OECD, njihov namen pa je ugotoviti, ali so bili cilji uresničeni, in oblikovati priporočila za izboljšanje prihodnjih ukrepov.

2. Na koncu izvajanja uredbe, vendar ne pozneje kot v štirih letih po zaključku obdobja iz člena 1, Komisija opravi končno oceno uredbe. V oceni se preuči prispevek Unije za doseganje ciljev te uredbe, pri čemer se upoštevajo kazalniki, ki merijo dosežene rezultate, in kakršne koli ugotovitve in sklepe ugotovitve glede učinka te uredbe.

V poročilu o končni oceni se preučijo tudi učinkovitost, dodana vrednost, možnosti za poenostavitev, notranja in zunanja doslednost in nadaljnja ustreznost ciljev te uredbe.

Poseben namen poročila o končni oceni je izboljšanje izvrševanja financiranja Unije. Poročilo vsebuje informacije za odločanje o podaljšanju, spremembi ali ustavitvi vrst ukrepov, ki se izvajajo na podlagi Uredbe.

Poročilo o končni oceni vključuje tudi konsolidirane informacije iz ustreznih letnih poročil o vsem financiranju, ki ga ureja ta uredba, vključno z zunanji namenskimi prejemki in prispevki v skrbniške sklade, ter prikazuje razčlenitev porabe sredstev po državah upravičenkah, rabe finančnih instrumentov, obveznosti in plačil.

Komisija svoje sklepe o ocenah skupaj s pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in državam članicam prek zadevnega odbora iz člena 35. Na zahtevo držav članic lahko ta odbor razpravlja o posameznih ocenah. Rezultati se kot povratna informacija upoštevajo pri zasnovi programov in dodeljevanju sredstev.

Komisija v primernem obsegu vključi vse zadevne zainteresirane strani v postopek ocenjevanja financiranja Unije, ki se zagotavlja v skladu s to uredbo, in se, če je ustrezno, lahko odloči, da bo ocenjevanje opravila skupaj z državami članicami in razvojnimi partnerji v tesnem sodelovanju s partnerskimi državami.

3. V skladu s posebnimi določbami o poročanju iz finančne uredbe Komisija do 31. decembra 2025 in nato vsaka tri leta oceni uporabo in delovanje jamstva za zunanje

delovanje. Komisija poročilo o oceni predloži Evropskemu parlamentu in Svetu. Temu poročilu o oceni se priloži mnenje Računskega sodišča.

NASLOV III KONČNE DOLOČBE

Člen 33

Udeležba držav ali ozemelj, ki niso zajeti s to uredbo

1. V ustrezno utemeljenih primerih in kadar je ukrep, ki naj se izvede, svetovne, transregionalne ali regionalne narave, se lahko Komisija odloči v okviru ustreznih večletnih okvirnih programov ali ustreznih akcijskih načrtov oziroma ukrepov razširiti področje uporabe ukrepov na države in ozemlja, ki niso zajeti s to uredbo v skladu s členom 4, in sicer za zagotovitev doslednosti in uspešnosti financiranja Unije ali za spodbujanje regionalnega ali transregionalnega sodelovanja.
2. Komisija lahko dodeli posebna finančna sredstva za pomoč partnerskim državam in regijam pri krepitvi njihovega sodelovanja s sosednjimi najbolj oddaljenimi regijami Unije ter čezmorskimi državami in ozemlji, zajetimi s Sklepom Sveta sklep o ČDO. V ta namen lahko ta uredba, če je ustrezno in na podlagi vzajemnosti in sorazmernosti glede ravni financiranja iz *sklepa o ČDO in/ali uredbe o ETC*, prispeva za ukrepe, ki jih izvaja partnerska država ali regija ali kateri koli drug subjekt v skladu s to uredbo, država, ozemlje ali kateri koli drug subjekt v skladu s *sklepom o ČDO* ali najbolj oddaljena regija Unije v okviru skupnih operativnih programov ali programov, ali za medregionalno sodelovanje oziroma ukrepe, ki so vzpostavljeni in se izvajajo v skladu z *uredbo ETC*.

Člen 34

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 4(6), člena 26(3), člena 27(9) in člena 31(9) se prenese na Komisijo za obdobje veljavnosti te uredbe.
3. Pooblastilo iz člena 4(6), člena 26(3), člena 27(9) in člena 31(9) lahko kadar koli prekliche Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njem določen. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 4(6), členom 26(3), členom 27(9) in členom 31(9), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu

parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 35

Odbor

1. Komisiji pomaga odbor za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Kadar je treba mnenje odbora pridobiti s pisnim postopkom, se postopek zaključi brez izida, če v roku za predložitev mnenja tako odloči predsednik odbora ali če to zahteva navadna večina članov odbora.
4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 Uredbe.
5. Sprejeti sklep ostane veljaven za čas trajanja sprejetega ali spremenjenega dokumenta, akcijskega programa ali ukrepa.
6. Opazovalec Evropske investicijske banke sodeluje pri delu odbora, kadar ta obravnava vprašanja, povezana z Evropsko investicijsko banko.

Člen 36

Informiranje, komuniciranje in oglaševanje

1. Prejemniki finančnih sredstev Unije potrdijo izvor in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije, zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov, z zagotavljanjem doslednih, učinkovitih in sorazmernih ciljno usmerjenih informacij različnemu občinstvu, vključno z mediji in javnostjo.
2. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi s to uredbo ter njenimi ukrepi in rezultati. Finančna sredstva, dodeljena tej uredbi, prispevajo tudi k institucionalnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so te prednostne naloge neposredno povezane s cilji iz člena 3.

Člen 37

Odstopanje od zahtev glede prepoznavnosti

Zaradi varnostnih ali lokalnih politično občutljivih vprašanj je lahko zaželeno ali potrebno omejiti komunikacijske dejavnosti in dejavnosti za povečanje prepoznavnosti v nekaterih državah ali na nekaterih območjih ali v določenih obdobjih. V takih primerih se ciljno občinstvo ter orodja, produkti in načini za povečanje prepoznavnosti, ki se uporabljajo za promocijo določenega ukrepa, določijo za vsak primer posebej, po posvetovanju in v dogovoru z Unijo. Kadar je zaradi nenadne krize potrebno hitro posredovanje, ni treba takoj pripraviti celotnega načrta glede komuniciranja in povečanja prepoznavnosti. Vendar se v takih primerih podpora Unije kljub temu ustrezno navede že ob samem začetku.

Člen 38

Klavzula o Evropski službi za zunanje delovanje

Ta uredba se uporablja v skladu s Sklepom 2010/427/EU.

Člen 39

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Sklep št. 466/2014/EU, Uredba (ES, Euratom) št. 480/2009 in Uredba (EU) 2017/1601 se razveljavijo z učinkom od 1. januarja 2021.
2. Finančna sredstva za to uredbo lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med instrumentom to uredbo in ukrepi, sprejetimi v okviru njenih predhodnikov: Uredba (EU) št. 233/2014; Uredba (EU) št. 232/2014; Uredba (EU) št. 230/2014; Uredba (EU) št. 235/2014; Uredba (EU) št. 234/2014, Uredba (Euratom) št. 237/2014, Uredba (EU) št. 236/2014, Sklep št. 466/2014/EU, Uredba (ES, Euratom) št. 480/2009 in Uredba (EU) 2017/1601.
3. Finančna sredstva za to uredbo lahko krijejo odhodke, povezane s pripravo katerega koli akta, ki bo nasledil to uredbo.
4. Po potrebi se lahko v proračun po letu 2027 knjižijo odobritve za kritje odhodkov iz člena 20(1), da se omogoči upravljanje ukrepov, ki ne bodo zaključeni do 31. decembra 2027.

Člen 40

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

- 1.1. Naslov predloga/pobude
- 1.2. Zadevna področja (*programski sklop*)
- 1.3. Vrsta predloga/pobude
- 1.4. Utemeljitev predloga/pobude
- 1.5. Trajanje ukrepa in finančnih posledic
- 1.6. Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila o spremljanju in poročanju
- 2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi
- 2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice
- 3.2. Ocenjene posledice za odhodke
 - 3.2.1. *Povzetek ocenjenih posledic za odhodke*
 - 3.2.2. *Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve*
 - 3.2.3. *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3. Ocenjene posledice za prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje

1.2. Zadevna področja (*programski sklop*)

Zunanje delovanje

Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje

1.3. Predlog/pobuda se nanaša na:

nov ukrep.

nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa⁸⁴.

podaljšanje obstoječega ukrepa.

združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep.

1.4. Utemeljitev predloga/pobude

1.4.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude*

Dolgoročno je splošni cilj predlaganega instrumenta podpiranje in spodbujanje vrednot in interesov EU po vsem svetu.

V skladu s členom 3(5) ter členoma 8 in 21 Pogodbe o Evropski uniji posebni cilji vključujejo:

(a) podpiranje in pospeševanje dialoga in sodelovanja s tretjimi državami in regijami v sosedstvu, podsaharski Afriki, Aziji in Pacifiku ter v Ameriki in na Karibih;

(b) na svetovni ravni: spodbujanje človekovih pravic in demokracije, podpiranje organizacij civilne družbe, krepitev stabilnosti in miru ter reševanje drugih globalnih izzivov;

(c) hitro odzivanje na krizne razmere, nestabilnost in konflikte; krepitev odpornosti ter povezovanje humanitarne pomoči in razvojnega ukrepanja; ter potrebe in prednostne naloge zunanje politike.

Vsaj 90 % odhodkovnega instrumenta bi moralo izpolnjevati merila za uradno razvojno pomoč, ki jih je določil Odbor za razvojno pomoč, ki ga je ustanovila Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj.

1.4.2. *Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

Razlogi za ukrepanje na evropski ravni (predhodno)

⁸⁴ Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

Zadnja leta so zaznamovali regionalni konflikti, terorizem, migracijski pritiski, netrajnostna raba virov in povečanje protekcionizma. Posamezne države članice se ne bi mogle učinkovito odzvati na to svetovno dinamiko, EU pa je v edinstvenem položaju, da obravnava izzive, razvije priložnosti za hitro spreminjajoči se svet ter zagotovi zunanjo pomoč, in sicer zaradi svojih osnovnih pristojnosti, ki izhajajo iz Pogodb, svojih vrednot in verodostojnosti kot dejavna zagovornica miru ter kot branilka demokracije in človekovih pravic in vodilna v boju proti podnebnim spremembam in za varovanje okolja, zaradi svojega političnega vpliva in nadnacionalne narave, obsega, doslednosti in kombinacije instrumentov ter širokega nabora orodij, ki so ji na voljo za izvajanje na terenu.

EU ima priložnost, da vzpostavi dialog kot enakopravna sogovornica z drugimi regionalnimi organizacijami, na primer Afriško unijo.

Na nekaterih področjih, na katerih države članice niso dejavne, je EU še naprej glavni in včasih edini akter, ki posreduje. To se lahko na primer zgodi v občutljivih okoliščinah, kot so varstvo človekovih pravic in misije za opazovanje volitev.

EU lahko zagotovi dodano vrednost, ki temelji na obsegu sredstev, ki se zagotavljajo prek njenih instrumentov, razmeroma prožnih načinov upravljanja in predvidljivosti sredstev v obdobju večletnega finančnega okvira.

EU ima veliko strokovnega znanja na nekaterih področjih, ki izvira iz same evropske zgodovine (na primer regionalno povezovanje in demokratična tranzicija) ter uspešnih politik (kot je strokovno znanje na področju prehranske varnosti, pridobljeno prek skupne kmetijske politike in skupne ribiške politike, ter na področju tehničnih standardov enotnega trga). Ima priznan mednarodni ugled kot dejavna zagovornica miru in preprečevanja konfliktov ter kot dejavna podpornica svobodnih volitev in človekovih pravic.

EU ima prek svojih delegacij svetovno prisotnost, kar ji zagotavlja obsežno omrežje informacij o razvoju dogodkov v državah po vsem svetu. Poleg tega je EU udeležena v večini večstranskih procesov, namenjenih reševanju svetovnih izzivov. To EU omogoča, da je ves čas seznanjena z novimi potrebami in težavami ter da ustrezno prerazporedi sredstva. Dopolnjevanje med delovanjem EU in ukrepi, ki jih izvajajo države članice, je vse večje. To krepi politični dialog in sodelovanje, ki se vse pogosteje opravljata prek skupne priprave programov z državami članicami.

EU prav tako lahko dopolnjuje dejavnosti držav članic pri obravnavanju potencialno nevarnih razmer ali v primeru izredno dragih posredovanj.

Pričakovana ustvarjena dodana vrednost Unije (naknadno)

Pričakovana dodana vrednost, ki jo bo ustvaril instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, bi morala temeljiti na ugotovitvah vmesnega pregleda zunanjih instrumentov za financiranje. V okviru vmesnega pregleda je analiza kazalnikov na ravni učinka, vključenih v veljavne uredbe (npr. cilji trajnostnega razvoja), pokazala pojav pozitivnih trendov. Ti trendi naj bi se nadaljevali po letu 2020, za leto 2030 pa bodo zastavljeni mednarodni cilji.

1.4.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

V poročilu o vmesnem pregledu⁸⁵ Komisije o pregledu desetih instrumentov za zunanje financiranje⁸⁶, poročilih o naknadni oceni makrofinančne pomoči in vmesnem pregledu mandata Evropske investicijske banke za zunanja posojila⁸⁷ je bilo ugotovljeno, da instrumenti za zunanje financiranje na splošno ustrezajo namenu in da v zvezi z doseganjem ciljev nastajajo pozitivni trendi. Poročila kažejo, da je potrebnih več sredstev za instrumente zunanjega financiranja, saj so dosegli mejo svoje finančne zmogljivosti.

Instrumenti določajo področje uporabe, cilje in postopke, ki omogočajo izvajanje politik. Poročilo o vmesnem pregledu je pokazalo, da njihova podporna narava omogoča kritje večine potreb in ciljev zunanjega delovanja EU. Koristilo pa bi jim, če bi bolj upoštevali nekatere nove elemente, na primer: novi okvir politike, vključno z univerzalno pokritostjo iz Agende 2030, migracijska/begunska kriza in zunanje odražanje notranjih politik. Poleg tega je treba več pozornosti nameniti povezavam med razvojem in varnostjo ter splošni ravni prizadevanj za mir in varnost na področju zunanjega delovanja.

Uvedba načela graduacije⁸⁸ v nekatere instrumente (tj. instrument za financiranje razvojnega sodelovanja) je omejila možnosti EU za sodelovanje z državami z višjim srednjim dohodkom prek dvostranskega sodelovanja. Ker pa je zaradi nekaterih razmer v teh državah tovrstna podpora potrebna (npr. razmere po krizi), je bilo sklenjeno, da bi morala EU poiskati inovativne načine sodelovanja, kakor je določeno v novem evropskem soglasju o razvoju⁸⁹, z naprednejšimi državami v razvoju in strateškimi partnerji, v skladu z univerzalno pokritostjo iz Agende 2030.

Glavna naloga instrumentov je spodbujanje temeljnih vrednot in človekovih pravic. Toda v nekaterih državah so se pojavile težave pri spodbujanju in uresničevanju te agende in ugotovljeno je bilo, da se v številnih državah krči prostor delovanja za organizacije civilne družbe. Zato je delo na tem področju težavno in opaziti je nasprotja med spodbujanjem agende človekovih pravic ter prednostnimi interesi samih partnerjev.

V trenutnih kriznih in konfliktnih razmerah mora biti EU pripravljena, da se bo lahko hitro odzvala na spreminjajoče se dogodke. Pri nekaterih instrumentih pa je bila odzivnost ovirana zaradi pomanjkanja finančne prožnosti. Ko so se pojavile nove prednostne naloge, kot sta migracijska in begunska kriza, so nastale težave pri prizadevanjih za prerazporeditev sredstev znotraj instrumentov v okviru proračuna, saj so bile velike količine sredstev vezane v dolgoročnih programih, ki ne omogočajo

⁸⁵ Poročilo o vmesnem pregledu (COM(2017) 720 final) je temeljilo na desetih delovnih dokumentih služb Komisije – enim za vsak instrument (glej spodnji seznam), ti pa so temeljili na desetih neodvisnih ocenah. Vmesno poročilo, delovni dokumenti služb Komisije in neodvisne ocene so na voljo na: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

⁸⁶ Ocenjenih je bilo naslednjih deset instrumentov: instrument za razvojno sodelovanje (DCI), Evropski razvojni sklad (ERS), evropski instrument sosedstva (ENI), instrument za predpristopno pomoč (IPA II), Instrument za prispevanje k stabilnosti in miru (IcSP), evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR), instrument partnerstva (PI), instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC), Sklep o Grenlandiji (GD) in skupna izvedbena uredba (CIR).

⁸⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0584>.

⁸⁸ V sedanjem sodelovanju EU „graduacija“ pomeni, da države z višjim srednjim dohodkom niso več upravičene do dvostranskega sodelovanja EU.

⁸⁹ Točke 91 do 93.

zadostnih nerazporejenih razlik. Kot je navedeno v poročilu o vmesnem pregledu, je treba prožnost povečati.

Potrebna je skladnost med sestavnimi deli instrumenta, med različnimi instrumenti in z donatorji. Na splošno poročilo o vmesnem pregledu navaja mešane ugotovitve o doslednosti. V smislu doslednosti znotraj instrumentov so bile ugotovitve zadovoljive. Obstaja določena raven skladnosti med instrumenti, vendar je veliko število programov občasno privedlo do prekrivanja ukrepov, zlasti pri kompleksnem sodelovanju z naprednejšimi državami v razvoju. Poleg tega je medsebojni vpliv med geografskimi in tematskimi pristopi občasno privedel do nedoslednih odzivov na ravni držav. Povratne informacije iz delegacij EU so pokazale, da so le težka upravljale in izkoriščale dopolnjevanja ter ustvarjale sinergije med instrumenti. Na splošno je prevladalo mnenje, da EU zamuja priložnosti za usklajene strategije za določeno državo/regijo.

V smislu skladnosti z državami članicami je bilo med pregledom ugotovljeno, da bi bilo treba potencial skupne priprave programov še okrepiti. Vendar bi to v nekaterih primerih zahtevalo večjo zavezanost, tako od vlad partnerskih držav kot držav članic.

Poročilo o vmesnem pregledu kaže na pozitivne trende v zvezi z doseganjem rezultatov. Vendar so bile pri merjenju dosežkov zaznane težave. Informacije o sistemih spremljanja v okviru instrumentov so bile pogosto omejene. Ni bilo dovolj podatkov (vključno z osnovnimi podatki) za presojo, ali so instrumenti na dobri poti, da dosežejo nekatere od svojih ciljev (zlasti tiste visoko zastavljene), pokazalo pa se je tudi, da na doseganje ciljev vplivajo številni zunanji dejavniki (npr. politike partnerskih držav in drugih donatorjev).

Pri upoštevanju prednostnih nalog EU je bil dosežen precejšen napredek pri obstoječih instrumentih na področju podnebnih sprememb⁹⁰, vendar je treba storiti več za obravnavo številnih drugih okoljskih izzivov, kot so izguba biotske raznovrstnosti in izčrpavanje naravnih virov. Vključevanje človekovih pravic, vključno z enakostjo spolov in opolnomočenjem žensk, je bilo v večini primerov ocenjeno kot „delo, ki še poteka“ in pri nekaterih partnerskih vladah je bilo videti, da nimajo interesa za ta področja oziroma da nudijo odpor.

Čeprav je bilo ugotovljeno, da je splošna organizacijska uspešnost učinkovita, so nekateri akterji menili, da je izvajanje nekaterih instrumentov upravno obremenjujoče. Komisija se je nekaterim zdela bolj osredotočena na proces kot na cilje politike in rezultate.

1.4.4. Skladnost in možnosti sinergij z drugimi ustreznimi instrumenti

Pri izvajanju te uredbe bo zagotovljena skladnost z drugimi področji zunanjega delovanja in drugimi ustreznimi politikami EU, skupaj s skladnostjo politik za razvoj⁹¹. Kot je vključeno v Agendo 2030, to pomeni upoštevanje učinka vseh politik na trajnostni razvoj na vseh ravneh – na nacionalni ravni, znotraj EU, v drugih državah in na svetovni ravni.

⁹⁰ Prispevki v zvezi s podnebjem v okviru 11. ERS na primer so se povečali s 3,3 % leta 2014 na 23,3 % leta 2016, prispevki v zvezi s podnebnimi spremembami v okviru DCI pa so se povečali s 17,7 % leta 2014 na 24,9 % leta 2016. Vir: Kazalnik 12b, okvir za rezultate mednarodnega sodelovanja in razvoja EU s podatki iz sistema za poročanje upnikov Odbora OECD za razvojno pomoč.

⁹¹ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en.

Poleg tega bi si bilo treba prizadevati za sinergije z ukrepi v okviru drugih programov EU, da se čim bolj poveča učinek skupnih posredovanj, pri čemer bi ti programi vključevali evropske strukturne in investicijske sklade ter Obzorje Evropa.

Ukrepi, financirani na podlagi tega predloga, morajo biti skladni z ukrepi, ki se izvajajo v okviru instrumenta za predpristopno pomoč III, Sklepa o čezmorskih državah in ozemljih, skupne zunanje in varnostne politike ter novo predlaganega evropskega mirovnega instrumenta, ki ne spada v proračun EU. Humanitarna pomoč iz člena 214 Pogodbe o delovanju Evropske unije se ne bo financirala na podlagi tega predloga, temveč se bo še naprej financirala na podlagi uredbe o humanitarni pomoči.

Financiranje na podlagi te uredbe bi bilo treba uporabiti tudi za financiranje ukrepov v zvezi z učno mobilnostjo v tretje države, ki niso povezane s programom Erasmus, iz njih ali med njimi, pa tudi za sodelovanje in dialog o politikah s temi državami, in sicer na način, ki je skladen z uredbo o programu Erasmus.

1.5. Trajanje ukrepa in finančnih posledic

Časovno omejeno

- trajanje od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

Časovno neomejeno

- Izvajanje z obdobjem uvajanja od leta 2021.

1.6. Načrtovani načini upravljanja⁹²

Neposredno upravljanje – Komisija:

- z lastnimi službami, vključno z zaposlenimi v delegacijah Unije,
- prek izvajalskih agencij.

Deljeno upravljanje z državami članicami.

Posredno upravljanje s poverjanjem nalog izvrševanja proračuna:

- tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
 - mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
 - EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
 - organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,
 - subjektom javnega prava,
 - subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
 - subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščenim za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
 - osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP v skladu z naslovom V Pogodbe o Evropski uniji in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.
- *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

Zunanji odhodki zahtevajo možnost uporabe vseh predvidenih načinov upravljanja, kot je ustrezno in odločeno med izvajanjem.

⁹² Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Sistemi Komisije za spremljanje in ocenjevanje so vse bolj osredotočeni na rezultate. Združujejo delo notranjega osebja in izvajalskih partnerjev ter zunanje strokovno znanje.

Projektne vodje v delegacijah in na sedežih stalno spremljajo izvajanje projektov in programov, pri čemer uporabljajo informacije, ki jih zagotovijo izvajalski partnerji, v okviru svojega rednega poročanja, po možnosti tudi z obiski na terenu. Z notranjim spremljanjem se pridobijo dragocene informacije o napredku, kar vodjem pomaga odkrivati dejanska in potencialna ozka grla ter ustrezno ukrepati.

Poleg tega se pogodbeno najamejo zunanji neodvisni strokovnjaki, ki ocenjujejo uspešnost zunanjih ukrepov EU s pomočjo treh različnih sistemov. Te ocene pripomorejo k odgovornosti in izboljšanju posredovanj, ki so v teku; prav tako omogočajo pridobivanje spoznanj na podlagi preteklih izkušenj, ki se nato uporabijo pri oblikovanju prihodnjih politik in ukrepov. Taki sistemi na splošno uporabljajo ocenjevalna merila mednarodno priznanega Odbora za razvojno pomoč pri OECD, vključno z (morebitnim) učinkom. Na primer pri razvojnem sodelovanju na ravni projektov sistem v rezultate usmerjenega spremljanja, ki ga upravljajo na sedežu, zagotavlja kratek, osredotočen pregled kakovosti vzorca ukrepov. Neodvisni strokovnjaki za v rezultate usmerjeno spremljanje z zelo strukturirano, standardizirano metodologijo ocenjujejo uspešnost projekta na podlagi vseh ocenjevalnih meril Odbora za razvojno pomoč pri OECD ter pripravljajo priporočila, kako izboljšati izvajanje v prihodnosti.

Ocene na ravni projektov, ki jih večinoma upravlja delegacija EU, zadolžena za projekt, zagotovijo podrobnejšo, bolj poglobljeno analizo in pomagajo vodjem projekta, da izboljšajo tekoča posredovanja in pripravijo prihodnja. Za izvajanje analize ter zbiranje povratnih informacij in dokazov od vseh zainteresiranih strani, zlasti končnih upravičencev, se najamejo zunanji neodvisni strokovnjaki s tematskim in geografskim strokovnim znanjem. Komisija izvaja tudi strateške ocene svojih politik, od priprave programov in strategij do izvajanja ukrepov v posameznem sektorju (kot sta zdravstvo ali izobraževanje) v posamezni državi ali regiji ali za posamezen instrument. Te ocene zagotavljajo pomembno podlago za oblikovanje politik, instrumentov in projektov. Vse te ocene se objavijo na spletišču Komisije, povzetki njihovih ugotovitev pa so vključeni v letno poročilo Svetu in Evropskemu parlamentu.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. *Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol*

Načini upravljanja

V zvezi z načini upravljanja niso predvidene nobene temeljne spremembe, k boljšim rezultatom v prihodnosti pa bodo prispevale izkušnje, ki so jih službe Komisije in izvajalski akterji pridobili v okviru predhodnih programov.

Ukrepi, ki bodo financirani na podlagi te uredbe, se bodo izvajali z neposrednim upravljanjem s strani Komisije s sedeža in/ali prek delegacij Unije ter s posrednim

upravljanjem s strani katerega koli od subjektov iz člena 62(1)(c) nove finančne uredbe, da bi bolje dosegli cilje uredbe.

Kar zadeva posredno upravljanje, kot je navedeno v členu 154 nove finančne uredbe, morajo ti subjekti zagotoviti raven zaščite finančnih interesov EU, ki je enakovredna zaščiti finančnih interesov EU, ki se zagotavlja v okviru neposrednega upravljanja. Izvede se predhodna stebna ocena sistemov in postopkov subjektov v skladu z načelom sorazmernosti ter ob ustreznem upoštevanju narave ukrepa in s tem povezanih finančnih tveganj. Kadar je to potrebno zaradi izvajanja ali če obstajajo pridržki, izraženi v letnih poročilih o dejavnostih, se opredelijo in izvajajo akcijski načrti s posebnimi ukrepi za zmanjšanje tveganj. Poleg tega lahko izvajanje spremljajo tudi ustrezni ukrepi nadzora, ki jih določi Komisija.

Instrument predvideva, da se posredno upravljanje lahko zaupa tudi partnerskim državam ali organom, ki jih te imenujejo. Takšno posredno upravljanje s strani partnerskih držav je lahko v obliki različnih stopenj prenosa upravljanja: delni prenos, pri katerem Komisija ohrani predhodno kontrolo nad odločitvami partnerske države in izvršuje plačila v imenu partnerske države, za kar v skladu s členom 154(6)(b) nove finančne uredbe ni potrebna predhodna stebna ocena, ali popolni prenos, pri katerem lahko partnerska država po opravljeni predhodni stebni oceni izvede ukrep z uporabo lastnih ocenjenih sistemov in postopkov, brez predhodne kontrole Komisije glede izvedbe ukrepa s strani partnerske države.

Uporabila se bo tudi proračunska podpora.

Inovativni finančni instrumenti, tudi v partnerstvu z Evropsko investicijsko banko (EIB), finančnimi institucijami držav članic in drugimi mednarodnimi finančnimi institucijami, se bodo uporabljali za dejavnosti kombiniranja. Prav tako je predvidena uporaba skrbniških skladov.

Struktura notranje kontrole

Postopek notranje kontrole / upravljanja je zasnovan tako, da daje razumno zagotovilo o uresničevanju ciljev glede učinkovitosti in uspešnosti delovanja, zanesljivosti finančnega poročanja ter skladnosti z ustreznim zakonodajnim in postopkovnim okvirom.

Uspešnost in učinkovitost

Izvajalske službe bodo za zagotovitev učinkovitosti in uspešnosti svojega delovanja (ter zmanjšanje visoke stopnje tveganja v okolju, v katerem izvršuje zunanjo pomoč) – poleg vseh elementov celovitega postopka Komisije za strateško politiko in načrtovanje, notranjerevizijskega okolja ter drugih zahtev iz okvira Komisije za notranjo kontrolo – pri vseh svojih instrumentih še naprej uporabljale prilagojen okvir upravljanja pomoči, kar pomeni:

- prenos upravljanja večine zunanje pomoči na delegacije EU na terenu,
- jasno in formalizirano delitev finančne odgovornosti (od odredbodajalca na podlagi prenosa – generalni direktor – naprej) na podlagi nadaljnega prenosa z odredbodajalca na podlagi nadaljnega prenosa (direktor) na sedežu na vodjo delegacije,
- redno poročanje delegacij EU sedežu (poročila o upravljanju zunanje pomoči), vključno z letno izjavo o zanesljivosti, ki jo da vodja delegacije,

- zagotavljanje obsežnega programa usposabljanja za osebe na sedežu in v delegacijah,
- zagotavljanje znatne podpore in usmerjanja delegacijam s sedeža (tudi po internetu),
- redne nadzorne obiske pri delegacijah vsakih 3 do 6 let,
- metodologijo upravljanja projektnih in programskih ciklov, ki vključuje: kakovostna podporna orodja za zasnovo ustreznega posredovanja, metodo njegovega zagotavljanja, mehanizem financiranja, upravljavski sistem, oceno in izbiro morebitnih izvedbenih partnerjev itd.; orodja za vodenje, spremljanje in poročanje za programe in projekte, da se zagotovi učinkovito izvajanje, vključno z rednim zunanjim spremljanjem projektov na kraju samem; ter celovito oceno in revizijo. Z razširitvijo uporabe poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov in navzkrižnim opiranjem na revizijsko delo partnerskih organizacij se bodo poskušale doseči poenostavitve. Še naprej se bo uporabljal pristop različnim tveganjem prilagojenih kontrol v skladu s temeljnimi tveganji.

Finančno poročanje in računovodstvo

Izvajalske službe si bodo še naprej prizadevale delovati po najvišjih standardih v računovodstvu in finančnem poročanju z uporabo Komisijinega računovodskega sistema na podlagi nastanka poslovnega dogodka (ABAC), pa tudi posebnih orodij za zunanjo pomoč, kot sta skupni informacijski sistem RELEX (CRIS) in njegov naslednik (OPSYS).

Kar zadeva skladnost z ustreznim zakonodajnim in postopkovnim okvirom, so metode kontrole skladnosti določene v oddelku 2.3 (ukrepi preprečevanja goljufij in nepravilnosti).

2.2.2. *Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje*

Za okolje, v katerem se izvaja sodelovanje v okviru tega instrumenta, so značilna tveganja, da ne bi bili doseženi cilji instrumenta, da finančno poslovanje ne bi bilo najboljše in/ali da se ne bi upoštevala veljavna pravila (napake v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo), povezana z:

- gospodarsko/politično nestabilnostjo in/ali naravno nesrečo, ki lahko povzroči težave in zamude pri oblikovanju in izvajanju ukrepov, zlasti v nestabilnih državah,
- pomanjkanjem institucionalnih in upravnih zmogljivosti v partnerskih državah, ki lahko povzroči težave in zamude pri oblikovanju in izvajanju ukrepov,
- spremljanjem geografsko razpršenih projektov in programov (ponavadi za več držav/ozemelj/regij), kar je lahko logistično/stroškovno zahtevno – zlasti to velja za kakršne koli nadaljnje dejavnosti na kraju samem,
- raznolikostjo potencialnih partnerjev/upravičencev z različnimi strukturami in zmogljivostmi notranje kontrole, kar lahko povzroči razdrobljenost ter s tem zmanjša učinkovitost in uspešnost razpoložljivih virov Komisije za podporo in spremljanje izvajanja,
- slabo kakovostjo in nezadostno količino razpoložljivih podatkov o rezultatih in učinkih zunanje pomoči v partnerskih državah, kar lahko ovira zmožnost Komisije, da poroča o rezultatih in prevzema odgovornost zanje.

2.2.3. *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

Ti stroški notranjih kontrol/upravljanja predstavljajo približno 4 % ocenjenega letnega povprečja v višini 12,78 milijarde EUR, kolikor je načrtovano za skupne odobritve za prevzem obveznosti (za operativne in upravne) v portfelju odhodkov, ki se bo financiral iz splošnega proračuna EU in Evropskega razvojnega sklada za obdobje 2021–2027. Ta izračun stroškov kontrol se nanaša le na stroške Komisije, brez upoštevanja držav članic ali pooblaščenih subjektov. Pooblašчени subjekti lahko zadržijo do 7 % sredstev za upravljanje sredstev, ki bi se lahko delno uporabila za namene kontrole.

Ti stroški upravljanja vključujejo vse osebje na sedežu in v delegacijah, infrastrukturo, prevoz, usposabljanje, spremljanje, ocenjevanje in revizijske pogodbe (vključno s tistimi, ki jih izvedejo upravičenci).

Razmerje med upravljavskimi in operativnimi dejavnostmi bi se lahko z izboljšanimi in poenostavljenimi ureditvami novega instrumenta sčasoma zmanjšalo, izhajajoč iz sprememb, ki naj bi bile uvedene z novo finančno uredbo. Ključne koristi teh stroškov upravljanja se kažejo v uresničevanju ciljev politike, uspešni in učinkoviti rabi virov ter izvajanju odločnih stroškovno učinkovitih ukrepov za preprečevanje napak in drugih preverjanj za zagotovitev zakonite in pravilne porabe sredstev.

Sicer se bo še naprej vlagalo v izboljšanje narave in ciljne usmerjenosti upravljavskih dejavnosti in preverjanj skladnosti v zvezi s portfeljem, vendar so ti stroški v glavnem potrebni za uspešno in učinkovito uresničevanje ciljev instrumentov z najmanjšim možnim tveganjem neskladnosti (stopnja preostalih napak pod 2 %). Ti stroški so znatno manjši od tveganj ob odpravi ali zmanjšanju notranjih kontrol na tem področju z visokimi tveganji.

Pričakovana stopnja tveganja neskladnosti z veljavnimi pravili

Kar zadeva skladnost s pravili, je cilj za ta instrument ohraniti zgodovinsko stopnjo tveganja (stopnjo napake), tj. skupno „neto“ stopnjo preostalih napak (na večletni osnovi, potem ko so bile za zaključene pogodbe opravljene vse načrtovane kontrole in popravki) pod 2 %. To tradicionalno pomeni ocenjeno stopnjo napak v razponu 2–5 % v letnem naključno izbranem vzorcu transakcij, ki ga preveri Evropsko računsko sodišče za letno izjavo o zanesljivosti. Po mnenju Komisije je to najnižja stopnja tveganja neskladnosti, ki jo je mogoče doseči glede na okolje z visokimi tveganji ter ob upoštevanju upravne obremenitve in potrebne stroškovne učinkovitosti kontrol skladnosti. V primeru ugotovljenih pomanjkljivosti bodo izvedeni ciljno usmerjeni popravni ukrepi, da se zagotovijo najnižje možne stopnje napak.

2.3. **Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti**

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Glede na okolje z visokimi tveganji je treba v sistemih predvideti, da se lahko pojavi znatno število morebitnih napak (nepravilnosti) v zvezi s skladnostjo v transakcijah, ter vanje v čim zgodnejši fazi plačilnega procesa vgraditi visoko stopnjo kontrol preprečevanja, odkrivanja in odprave teh napak. V praksi to pomeni, da se bodo kontrole skladnosti najbolj opirale na obsežne predhodne preglede na večletni osnovi, ki jih bodo opravljali zunanji revizorji in osebje Komisije na terenu pred

končnimi plačili za projekte (hkrati pa bodo še vedno opravljali tudi nekaj naknadnih revizij), tako da bodo te kontrole znatno presegale raven finančne zaščite, zahtevane v skladu s finančno uredbo. Okvir skladnosti sestavljajo med drugim naslednji pomembni elementi:

Ukrepi za preprečevanje napak

- obvezno osnovno usposabljanje o problematiki goljufij za osebje, ki upravlja pomoč, in revizorje,
- zagotavljanje smernic (tudi po internetu), vključno z obstoječim priročnikom o postopkih, kakršen je priročnik DEVCO, in sklopom orodij za finančno poslovanje (za izvajalske partnerje),
- predhodna ocena za zagotovitev, da so organi, ki upravljajo zadevna sredstva Unije v okviru skupnega in decentraliziranega upravljanja, uvedli ustrezne ukrepe proti goljufijam za preprečevanje in odkrivanje goljufij pri upravljanju teh sredstev,
- predhodno preverjanje mehanizmov boja proti goljufijam, ki so na razpolago v partnerskih državah, kot del ocene upravljanja javnih financ, natančneje izpolnjevanja merila za upravičenost do prejemanja proračunske podpore (tj. dejavna zavezanost boju proti goljufijam in korupciji, ustreznosti inšpekcijski organi, zadostne pravosodne zmogljivosti ter učinkoviti mehanizmi odzivanja in sankcioniranja).

Ukrepi za odkrivanje in odpravljanje napak

- predhodna preverjanja transakcij, ki jih izvede osebje Komisije,
- zunanje revizije in preverjanja (obvezni in na podlagi ocene tveganj), ki jih med drugim izvaja Evropsko računsko sodišče,
- naknadna preverjanja (na podlagi ocene tveganj) in izterjave,
- ustavitev financiranja EU v primerih resnih goljufij, vključno s korupcijo velikih razsežnosti, dokler organi ne sprejmejo ustreznih ukrepov za odpravo in preprečevanje takih goljufij v prihodnje,
- EDES (sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev),
- odložitev izvajanja/prekinitev pogodbe,
- postopek izključitve.

Strategije zadevnih služb za boj proti goljufijam, ki se redno pregledujejo, bodo po potrebi prilagojene, ko bo objavljena nova različica strategije Komisije za boj proti goljufijam, da se med drugim zagotovi:

- pri sistemih, ki se uporabljajo za porabo sredstev EU v tretjih državah, možnost priklica ustreznih podatkov za njihovo vključitev v obvladovanje tveganj goljufij (npr. dvojnega financiranja),
- po potrebi vzpostavitev mrež in ustreznih informacijskih orodij za analizo primerov goljufij v sektorju zunanje pomoči.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelek večletnega finančnega okvira in predlagane nove odhodkovne proračunske vrstice

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	Razdelek VI. Sosedstvo in svet	dif./nedif. ⁹³	držav Efte ⁹⁴	držav kandidat ⁹⁵	tretjih držav	po členu [21(2)(b)] finančne uredbe
VI	15 01 01 Odhodki za podporo instrumentu za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje	nedif.	NE	NE	NE	NE
VI	15 02 01 Geografsko sodelovanje s tretjimi državami in regijami	dif.	DA	DA	DA	DA
VI	15 02 02 Tematsko ukrepanje	dif.	NE	NE	NE	NE
VI	15 02 03 Ukrepi hitrega odzivanja	dif.	NE	NE	NE	NE
VI	15 02 04 Rezerva za nove izzive in prednostne naloge	dif.	NE	NE	NE	NE

⁹³ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

⁹⁴ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

⁹⁵ Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	<VI>	Razdelek VI. Sosedstvo in svet
--	-------------------	--------------------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po letu 2027	SKUPAJ
Odobritve za poslovanje (razdeljene glede na proračunske vrstice iz naslova 3.1) ⁹⁶	obveznosti	(1)	10 735,497	11 013,405	11 408,197	11 938,063	12 630,804	13 527,578	14 619,798		85 873,342
	plačila	(2)	1 460,701	3 419,496	5 288,668	7 159,359	8 903,375	10 178,560	11 279,598	38 183,585	85 873,342
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev programa ⁹⁷	obveznosti = plačila	(3)	447,475	456,425	465,553	474,864	484,362	494,049	503,930		3 326,658
Odobritve za sredstva programa SKUPAJ	obveznosti	=1+3	11 182,972	11 469,830	11 873,750	12 412,927	13 115,166	14 021,627	15 123,728		89 200,000
	plačila	=2+3	1 908,176	3 875,921	5 754,221	7 634,223	9 387,737	10 672,609	11 783,528	38 183,585	89 200,000

⁹⁶ Te odobritve za poslovanje, skupaj z dejavnostmi IPA III in EINS, bodo krile tudi jamstvo za zunanje delovanje, ki bo podpiralo dejavnosti EFSD +, makrofinančno pomoč in posojila tretjim državam na podlagi Sklepa Sveta 77/270/Euratom, in sicer za predlagani znesek do 60 milijard EUR, od katerega je 14 milijard EUR predvidenih za kritje posojil v obliki makrofinančne pomoči.

⁹⁷ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

Razdelek večletnega finančnega okvira	VII	„Upravni odhodki“
--	-----	-------------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>po letu 2027</i>	SKUPAJ
Človeški viri		266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098		1 862,688
Drugi upravni odhodki		34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958		244,703
Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ		301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056		2 107,391

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>po letu 2027</i>	SKUPAJ
Odobritve iz vseh RAZDELKOV večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	11 484,028	11 770,886	12 174,806	12 713,983	13 416,222	14 322,683	15 424,784		91 307,391
	plačila	2 209,232	4 176,977	6 055,277	7 935,279	9 688,793	10 973,665	12 084,584	38 183,584	91 307,391

3.2.2. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za upravne zadeve

- Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
------	------	------	------	------	------	------	------	--------

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	1 862,688
Drugi upravni odhodki	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	244,703
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	2 107,391

Odobritve zunaj RAZDELKA 7⁹⁸ večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	353,505	353,505	353,505	353,505	353,505	353,505	353,505	2 474,538
Drugi upravni odhodki ⁹⁹	93,970	102,919	112,048	121,359	130,856	140,543	150,424	852,120
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	447,475	456,425	465,553	474,864	484,362	494,049	503,930	3 326,658

SKUPAJ	748,531	757,481	766,609	775,920	785,417	795,105	804,986	5 434,049
---------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

⁹⁸ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

⁹⁹ Na tej stopnji za EACEA ni predvidenih nepovratnih sredstev.

3.2.2.1. Ocenjene potrebe po človeških virih¹⁰⁰

- Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

Leto		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)								
Sedež in predstavništva Komisije		1 019	1 019	1 019	1 019	1 019	1 019	1 019
Delegacije		536	536	536	536	536	536	536
Raziskave								
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ) – PU, LU, NNS, ZU in MSD¹⁰¹								
Razdelek 7								
Financirano iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	– na sedežu	107	107	107	107	107	107	107
	– na delegacijah	39	39	39	39	39	39	39
Financirano iz sredstev programa ¹⁰²	– na sedežu	515	515	515	515	515	515	515
	– na delegacijah	3 237	3 237	3 237	3 237	3 237	3 237	3 237
Raziskave								
Drugo (navedite)								
SKUPAJ		5 453	5 453	5 453	5 453	5 453	5 453	5 453

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Naloge bodo enake kot trenutno (politike, priprava programov, financiranje in pogodbe, druge horizontalne naloge).
Zunanji sodelavci	Naloge bodo enake kot trenutno (politike, priprava programov, financiranje in pogodbe, druge horizontalne naloge).

¹⁰⁰ Viri v delegacijah EU se bodo uporabljali v skladu z določbami sporazuma o ravni storitve med Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje z dne 20. decembra 2010.

¹⁰¹ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

¹⁰² Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.3. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.
- je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - za lastna sredstva,
 - za druge prihodke.

navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Posledice predloga/pobude ¹⁰³						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Člen							

¹⁰³ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.